

طنز و فولکولور یازان شاعر لردن

سیچیل میش شعر نمونه لری

و ملاجواد مذنب

ترجمه احوالی و طنز شعر لری

● یحیی شیدا

طفر و فوکولور بازان شاعر لردن

چمیش شهر نوزار

و

ملا جواود مذنب ترجمه احوالی و طفر شهر لری

● یحیی ٹیدا

سر شناسه	: شیدا، یحیی، ۱۳۰۳ - گردآورنده
عنوان و پدیدآور	: طنز و فولکلور یازان شاعر لدن سیچیلمیش شعر نمونه‌لری: ملّا جواد مذنب ترجومه احوالی و طنز شعر لری /گردآورنده یحیی شیدا.
مشخصات نشر	: تبریز: اختر، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	: ص. ۸۸
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۳۶۲-۱
پادداشت	: ترکی آذربایجانی.
موضوع	: شعر ترکی -- ایران -- قرن ۱۴ -- مجموعه‌ها
رده بندی کنکره	: PL۳۱۴ ۱۳۹۰ : آ۲/۹۴
رده بندی دیوی	: ۸۹۴/۳۶۱۱۰۰۸
شماره کتابخانه ملی	: ۲۴۰۵۵۳۷

طنز و فولکلور یازان شاعر لدن سیچیلمیش شعر نمونه‌لری
و ملّا جواد مذنب ترجومه احوالی و طنز شعر لری
یحیی شیدا

قیمت: ۵۰۰ جلد • چاپ اول ۱۳۹۰ • ۸۸ صفحه رقی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۳۶۲-۱

مرکز فروش: تبریز - اول خیابان طالقانی، نشر اختر
تلفن: ۰۹۱۴۱۱۶۶۸۹۷ و ۵۵۵۵۳۹۳

قیمت: ۲۵۰۰ تومان

فهرست

۵	اون سؤز.....
۶	ملا جواد مذهب کیمدیر؟.....
۱۵	خلخال - وجیه الله رمضانی گیوی «وجی»
۱۹	تبریز - علی عطائیه «نچار اوغلو».....
۲۳	ارسیاران - عباس اسلامی «بارز».....
۲۳	تبریز - محمد باقرزاده «محمد بی ریا».....
۲۴	اردبیل - قاسمی اردبیلی.....
۲۶	ماراغا - حسین کریمی.....
۲۸	کرج - خیرالله حق بیگی «سابلاغ»
۲۹	زنجان - منوچهر دارانی
۳۱	طارم - شیخ عبدالله طارمی «شیختنا»
۳۳	تهران - حسین محمدخانی «گوننیلی»
۳۵	کرج - م ملک پور «ناظر» شرفخانه ای
۳۶	سراب - حسن حسین پور
۳۷	باکی - علی آقا واحد
۳۹	اردبیل - اکبر رائی
۴۲	تبریز - رسول مؤید
۴۴	زنجان - شیخ مصطفی ادبی طارمی
۴۵	زنجان - حکیم هیدجی زنجانی
۴۷	شماخی - میرزه علی اکبر طاهر زاده «صابر»
۵۰	شبستر - میرزه علی معجز

۵۲.....	باکی - علی نظمی «ستزیم قولو».....
۵۴.....	تبریز - علی اکبر حداد.....
۵۶.....	تبریز - محمد حسین طهماسب پور شهر ک.....
۵۷.....	تبریز - حمید آرش آزاد.....
۵۹.....	ابهر - غلامعلی خاکسار ابهری.....
۶۱.....	زنجان - کریم ذعفری
۶۲.....	تبریز - اسماعیل ممدلی
۶۴.....	تبریز - علی تبریزلی.....
۶۵.....	تبریز - آغا مزه لی
۶۶.....	تبریز - ابوالحسن راجی.....
۶۹.....	تبریز - علی مشتاق
۶۹.....	زنجان - زین العابدین امیدی «وافد»
۷۰.....	تبریز - سید مهدی اعتماد
۷۲.....	حسن احسانی «او فوق»
۷۴.....	تبریز - بهجت
۷۶.....	تبریز - حمید سخامهر
۷۸.....	تبریز - امیر حلّاجی
۸۰.....	تبریز - مجید صباح ایرانی «یالقیز»
۸۲.....	بناب - غلامرضا امام علیزاده «امامی»
۸۴.....	موغان - جعفر قره پور «سرمه»
۸۵.....	تبریز - میرزه علیخان حکیم لعلی

اولو تانرى نىن آدى اىلە

اون سۆز

طىز-فولكلور يازان شاعرلىمىزى

اویات كۈز كۈنىدە

«ملا جواد مذنب»ين طىز - فولكلوريك شعرلىرين نظره آلدىقدا، مصلحت
گۈردوڭ كى توركى طىز اجتماعى يازان شاعرلىمىزى ده خاطرلايىب، اونلارداندا
بىر اثر لر عزيز اوخوجولارين نظرىنه چاتىدىرىمىش اولاق.

بو حصىدە باسيلان و يايylan شعرلر اوست - اوسته فاكاهى و فولكلوريك
شعرلردىر. بو شعرلىرين اكترى بىر زمان خلقىن دىل ازىرى اولموش، لاكىن زامانا نىن
اۋتىمە سىلە ذهن لىردىن و خاطىرلردىن سىلىنىب، نسيان توزۇ، اونلارين شفاف و پارلاق
اوزون بوروموشدور.

بو شاعرلىرين چوخۇ، ايندى تورپاق اسىرى اوlobe، بىر حصىدە دە قىد حياتىدادىرلار،
كى اولو تانرىدان، گىندەنلرە رحمت و قالانلارا سعادت دىلە يىب و سىز اوخوجولارى
بو رنگىن و زنگىن شعرلىرى اوخوماغا دعوت ائدىرىيک.

اویات خادىي: مىھى-مۇرا

ملا جواد مذنب کیمدیو؟

کیچیک چاغلاریمدا آتامدان بیر پارا طنز شعرلر ائشیديردیم کی، فراغت وقتلری او خوبوردو، ائله کی، اونلاری منه از بردن اویره شمیشدیم. مدرسه ده اوز يولداشلاریما هردن زمزمه ائدردیم نه آتام بیلیردی بو شعرلر کیمدن دیر، نه ده من. بو بیلمه مزیلک منه بیر جور آلرژی (حساسیت) ياراتمیشدی، او طنز شعرلرین شاعرین بیلمک ایللر منیم خاطریمده کۆلگە سالمیشدی.

آتا بابالار دئیشکن: (نه آزو وارسا، آختاران تاپار)، منه بیر گون ایللر فیکریمده اولان ایتگیمی تاپدیم.

گونش ایل ۱۳۲۵ ده بیر جزوه الیمه دوشدی کی داش باسما (چاپ سنگی) ایله چاپ اولموشدو (نظره گلن شاعرین اوز حیاتیندا باسیلمیشدی) بو کتاب (ملا جواد مذنب - ین گولمه لی شعرلری) عنوانلیدی.

تذکره لره مراجعت ائتدیکدە، اونلاردا ائله بیر آد گئرمە دیم، چوخ آراشدیم بلکه بو شاعرین حقینە معلومات الده ائدیم، بهره سیزاولدو، لاکین يئنە ده تلاشدان ال گوتورمە دیم. بیر گون دئدیلر:

باغمشە ده قو جامان بیر کىشى وار شايد او بیلسین، نىچە واسطە طریق ایله الیم اونا چاتدى او ۸۰ ياشلى قوجا بیر کىشى ایدى کی، جانى سولو وقىنەدە (بىنا) لیق ائدیب ائو تىكىرىدى.

منیم طالعيمدن اونون قولاقلاری آغىر ائشیدىب دانىشىدېنى سۈزىلدە آغىر ایدى، او زون سۈزۈن قىساسى دئدیگى بىلە اولدو:

« من اونو گئرمە مىشىم آتام دئىردى: او مظفرالدین شاه دۇرونندە ياشايىردى روحانى بير شخص ایدى کى مكتبدارلىق ائدردى. آدى «ملاجواد مذنب» ایدى کى

اولنمه میش و اولладی اولمامیشدی، شعرلرین هامی ازبردن بیلیردی» بو ایدی
قوجامان بنانین ماحصل صحبت لری.

همان الیمه چاتان جزوه نین آخرینده گوژه ل خط له یازیلمیشدی (ملا مذنب
۱۳۲۱ - جی ایل ده وفات ائدبیدیر) بو تاریخ هاردان گلیب آیدین اولمادی ملامذنب
- ین بیر قصیده سی وار کی بثله باشلاتیر:

باخ تبریزین ایشی بوتون افغان اولوب تمام حیران قالیبدی جمله پریشان اولوب تمام
بو قصیده ده کی تبریز بازاری نین کسادلیغینا، اصنافین ورشکست اولماغينا اشاره
اولوب بیر پیشینده بثله بیر تاریخ الله گلیر:
ماه صفر ده، مین اوچوزاون یشده هجردن کچجمیشدی، تا بو امر نمایان اولوب تمام

اگر ۱۳۱۷ هجری ایلين نظره آلاق، ملاجود مذنب دؤرد ایل بوقصیده دن سونرا
وفات ائتمیشدیر و قوجامان بنانین یاشی ایله تطبیق اولونسا مظفرالدین شاه قاجار
عصرینده یاشاماگی دوز گون اولار. اونون شعرلریندن نمونه:

ولایت دن گلمنی یک

باخ تبریز اهلی نین ایشی افغان اولوب تمام
حیران قالیبلا جمله پریشان اولوب تمام
بازار کاساد، چوره ک باها یو خدورآلیش و نریش
بالمره خانمان لاری ویران اولوب تمام
بولچی تو توبیدی کوچه لری کچجمک اولمورو
بو غصه دن اور کلریمیز قان اولوب تمام

هر کیمسه نین کی دولتی وار، کندی وار، گلور
 بو ایسلری گورنده هراسان اولوب تمام
 اصناف باخ اولوبدو، اولوب فیکره غوطه ور
 بیلمز نه چاره ائله یه؟ حیران اولوب تمام
 وار هر کسین کی مکتی بو شهردن قاچیب
 زوار کربلا و خوراسان اولوب تمام
 چو خلاری قاچدی تیفلیسه قالدی عیالی آج
 محتاج خواربار له هم نان اولوب تمام
 چوخ انو ساتیلدی قالصادی بیردانه قوش قونان
 حرآج پلاس و قابلاما، یورغان اولوب تمام
 بوندان سورا دیه ردیله یاخشی اولار بازار
 گنندیکجه چون مظنه لر ارزان اولوب تمام
 وقت سحر هامی او توروپ یوخ خبرلری
 گنردیله جار چکیلدی هراسان اولوب تمام
 سیندی عیاری پول لاریزین اولدو بیر قشک
 ای تبریز اهلی رایج ایران اولوب تمام
 هر کس اثشتیدی بو سؤزی دوشدو تلاطمه
 سؤیلردى با غریمیز داها بریان اولوب تمام
 چون چیخدی بو صدا قره پول توتدی عالمی
 بیر کیمسه ساخلا یانمادی ترسان اولوب تمام
 بو باسدی خشکباره، او باسدی چوئه کچی یه
 هر یئرده قاره پوللى پشیمان اولوب تمام

گۇردولە بۇ پۇلۇن ضررین چىڭىمك اولمۇرى
 الدن دوشوب بۇ اىشىدە مىسلمان اوللوب تامام
 مىردىم اۋزى اولوپىدو رضا سىندىرىپ بولى
 هشتادى يېر قىرانىسىدە مىزان اوللوب تامام
 ايندىكى يېر شاهى قره پۇل تاپماق اولمۇرى
 ھامى تؤكىر قىران جىبە اعيان اوللوب تامام
 يوخ خىردا پۇل داھا فقرا گىلسە و ئەرمگە
 خىرات قوتاردى و احسان اوللوب تامام
 ماھ صفردە مىن اوچۇز اون يىتلىي هىجىدىن
 كىچىمىشلى تابو امر نمایان اوللوب تامام
 يارب اۋزۇن بۇ شەھرە ئىللە لطف و مرحمت
 اسلام قوە دن دوشوب، اركان اوللوب تامام
 بىزلىرى چىخانمادىق بۇ ۋەقدار امتحان دن
 باخسان بۇ خلقە چوخلۇ پېرىشان اوللوب تامام
 خلقىن دۇنوبىدى حالتى دىنلىرىمك اولمۇرو
 دىنلىرىميسن دانىشىدېغى عصىيان اوللوب تامام
 ھر گوندە اللە دفعە دئىه ر كفر و ناسزا
 از بىسکى آجدى يېر و شىيطان اوللوب تامام
 بۇ اغنىيادە رحىم و مىرۇت تايىلمىرى
 فرعون عصرلر ھامى ھامان اوللوب تامام

دیوان ائله اوزون فقرا دوشدو قوه دن

یوخ دادرس هره اوزو دیوان اولوب تمام

هرباندا واردی زاهد و مؤمن خفیف اولوب

آمما او واردی تولکولر اصلاح اولوب تمام

من بنده نین بو شعرینه هر کس قولاق وئره

افسوس اندیب زامانه يه نالان اولوب تمام

باغش بايانا يير بوج

اوردا کى باقاله واري مدیر سؤزوم	گندسن اگر باغمىشه يه اي گئزوم
ايىدى نه واختا كىمى آيا دؤزوم	دئنه دئدى مشتري گئر دوم اوزوم
دور كۆپك اوغلۇ دوكانىن تخته له	قولخورام آدين سالالار مقتله

يانديريپ آخىر منى كال قاربوزون	من بيليرم دادمايىپ هنج کس دوزون
سن اولە سن، فارە گىيە بالدوزون	ايىستە مىشىم قالسىن آناسىز قىزون
دور كۆپك اوغلۇ دوكانىن تخته له	دۈلتىسى اوزگە سى سالسىن الە

درده سالا حق گئرۇم او جانىيى	قاربوز اكىن سېل باسا بوسنانىيى
يير جە گئرۇم باغلىدى دوڭانىيى	تاپمايا يير كيم سنه درمانىيى
دور كۆپك اوغلۇ دوكانىن تخته له	نبىشىوى ايتلىر سوروسون مزىلە

باغلا دا بىر دؤيدى دە بىگلر بە يى
حق سە قىسىت ائلە سىين اۇلمە يى
دور كۆپك اوغلو دوكانىن تختە لە

باغلا او ملعون دە نى نىن قولون
آل يولادوش سىسلە يىب اىستەر پولون
دور كۆپك اوغلو دوكانىن تختە لە

درىبدر آخىر گزە جىك كولفە تىن
جايز اولوب خلقە سنىن غىيتىن
دور كۆپك اوغلو دوكانىن تختە لە

آشاغى بازاردە يىلاتكى دان
اوردا او جاڭشى ائلە يىبىدىر مکان

ائىلە دوكاندا او تۈرۈر حرمە
دور كۆپك اوغلو دوكانىن تختە لە

ايستە مىشە من سە چوخ كۆنە يى
با كىسىلە دئلىتىوين انگلى
قورما ياسان يىرده بۇ خلقە تىلە

گەت دە لى شىطان دىيرى كىس يولون
ياكى آل اوندان اىكى باتمان قوهون
دېنىھ كى آز ماھنى منه بىستەلە

ايستە مىشە دول قالاجاق عورتىن
يوخسا كى شاعير آتاجاق غىرتىن
بسدىر اندىب ايندىيە دك حوصلە

گر يىرى نى ايستە سەن ايلىم بىان
چايدە باخار كوچە دە بىر جوت دوكان

میخ میخ

آشوب سالوب جهانه میخ میخ
 بیلمز کی بو شاه دی یا رعیت
 قاری لریلن رجوعی یو خدور
 سازیله کمانچاسی الیند
 از بسکی اولوبدی خلقه مَحْرَم
 اوْز و ترسن اگر اوْنا اثویند
 بیر فرمان آلیب قائم مقام دان
 هر باغه کی گشتدي دینمه سینلر
 گاهی او زایر بادام دییند
 گه لاله نی شام غازانی او دلار
 کور میلچک ایله شریک او لاندا
 یایدا چکیلی سبهنه ساری
 باخعیر کی بو گئزدی یا بوروندی
 بیر عاجز و بینوا گئرنده
 ایندی دادائیدی گون چیخاندا

قرتولمورو بیر نفر الیندن
 سانجير گندیر آسمانه میخ میخ

بادجان تۈرىنىشىدە

حق يارادىپ تحفه بادجان سنى
 بىنە سىنین دردىنە درمان سنى
 اىستىرم آخىر سىنин هەرقىسىمى وي
 آغ دوييۇ اوستۇننە قارا جىسىمى وي
 قىوى ائلە يېيم ورد زىبان اسىمى وي
 تا چىكىيم آغوشە خورامان سنى
 گاھى گۈرۈم بوشقاپى دولدورموسان
 حلقە صفت دورە ووروب دورموسان
 روغۇن ايلە بىزم طرب قورموسان
 اىستىرى دل هەر گنجە هەر آن سنى
 گاھى گۈرۈم قىمە باسىيلار سەنە
 جىسىن اوللوپ غرق بوتۇن روغنە
 اوندا هىجوم آور اوللۇم مەن سەنە
 تا چىخارىم دىشىرە او ياغدان سنى
 يادە دوشىر كۆپدە قالان گۈنلىرىن
 سىير كە دە نازىلە ياتان گۈنلىرىن
 عاشقىيە عاشوه ساتان گۈنلىرىن
 عقل يازىيپ نفسيىمە فرمان سنى

دویستارام عالمده بسو اندیشه دن
سیر که شیره نسی چیخادیم شیشه دن
کامه یتیرسین سنی حق ریشه دن
هم ائله سین میوه رضوان سنی
لاله ده هر کیمسه گئروب کول لارین
فیکر ائله مز واردی اووزون یول لارین
بیرجه منیم بوینوما سال قول لارین
تا یئیه «منذب» ده خورامان سنی

خلخال - وجیه الله رمضانی گیوی «وجی»

خان گنبدی

دونن مهمانیمیز گتمیش، بو گوندہ میزان گندی

گنجه قاصد بولا دوشدو، سحرنامه یازان گندی

پوزولدو انس و الفت مجلسی، پروانہ تک فالدی

محبت شمعی سؤندو، سایه چؤکدو، سایه بان گندی

عجب نامرد دنیاسان سن ای مرد اوینادان دونیا

جهانی توتدو اسکندر، اجل چاتدی، جوان گندی

تجارت باری با غلیردی، گله بنگال و ماچینه

ندا گلدی کی: ای خواجه تلسمه، کاروان گندی

گودور دویاغ ویستانی، گول آچسین، حاصلین درسین

زمستان شاختاسین چکدی، تامارزی با غبان گندی

متاعین ساخلامیشدی تا قیزیشسین نرخ بازاری

یو کو آنباردا فالدی، یوک آلان گندی، ساتان گندی

فراموش ائله دی پروردگاری، محتشم مالک

زامان گردونه سی دؤندو، اکینچی فالدی، خان گندی

طریق آدمیت دن او زاق گزمه، ادب ساخلا

گندنده قوى دئسینلر، حیصف اولسون دنیادان گتدى

بصیرت گؤزلرین آچ، ياخشى باخ افسونلو دونیابا

سوروش ایوان کسرادان، هارا نوشیروان گتدى

کمال آدمیت دن، معلم تابدی استغنا

فضیلت مکتیندن عاقبت آلدی نشان گتدى

(ایشتمن) لر گندیبلر ای جهالت پیشه سن کیم سن؟

اجل (یعقوب لیله) وئرمە دی بیردم امان، گتدى

(خشاپارشاه) ایستیردی یئیش سین طور سینایه

او جالدى بیر قارا طوفان، سپاهی اورتادان گتدى

دیار هند و لاھوری مسخر ایلە دی (نادر)

گنجه صاحبقران یاتدى، سحر باش ارمغان گتدى

هوای نفس او بی دوردو قلندر (شيخ صناعي)

یازيق کام آلمادی ترساقیزیندان، خوکبان گتدى

سوروشما لیلى احوالین، دولان نیسگیل لى (مجنون) تاپ

دونن لیلای لیلى یولدا قالدى، کاروان گتدى

ايکى دروازه لى تالار دىر مولك جهان، دوستوم!
اچل كى چاتىدى (سقراطە) اىچىر كىن شو كران گىتىدى
آغىز طوفاندا گۈرددوم بويلىو آرواد دوغىدو بىر نوزاد
گە مى سىندى، اوشاق قالدى، اكىن اولىدو، دوغان گىتىدى
نە حكمت وار خداوندا، اينانمير آدم ائولادى
گۈرورەركىس گونون سوردو ھامى ياخشى، يامان گىتىدى
بىرى اصلىن ايتىردى لاشە لىردىن روزى آختاردى
بىرى مردانە سوردو عؤمرۇنۇ، آن پاكجان گىتىدى
بىرى (قارون) دهر اولىدو، بىرى صاحب كرم درويش
غنى لعنت آپاردى، مستحق جىنت مکان گىتىدى
بىرى اينجىتىدى مظلوممو، گرفتار اولىدو نېرىنىھ
بىرى ال تو تىدو محتاجە، گىلندە شادمان گىتىدى
بىرى شمع اولىدو اودلاندى، ايشيقلاقاندىرىدى آفاقتى
بىرى ظولمت ياراتدى، بختى قارە دونيادان گىتىدى
عزيزىزم، قارداشىيم، دوستوم! بودونيا فانى دىر فانى
مىن ايلدىن آرتىق عؤمرۇن سوردو، نوح كشتىيان گىتىدى

قاراتورپاڭ دويورماز، گۈزلىرىن دار گۈز طاماھكاريں

آخىر بىلمىز بۇ دىنابەه ھاچان گىلدى، ھاچان گىتدى

ماراقلاڭدىرىدى «فرهادى» مجازى عىشقى «شىرىن» يىن

قازىلدى يىستۇن، حاضر او لاركىن، داغ قازان گىتدى

تاماشاخانە دىر عالم، گۈز اىستر نقشىنى گۆرسۇن

حكايىت ناتامام قالدى، قىلم سىيندى، يازان گىتدى

منادى سىسلە يىر دور گل، اليم بوشدور، او زوم قارە

كىمە دردیم دىبىم يارب، گونوم وەم و گومان گىتدى

ياپىش حق رىسمانىندان، كرامىت گۈستەر اي عاقىل

گۈرورسەن گوندە بۇ بولدا قوجا ئۆلدو، جوان گىتدى

«وجى» عرفان كتايىندا، يىنى بىر صفحە آچدىن سن

دئىسىنلەر بلکە سالك ياخشى وئىدى امتحان گىتدى

تبریز - علی عطائیه «نجار اوغلو»

فديم-دندى يوخ

سويله ديم: گتنمه داييان نازلى نىگاره، دئدى: يوخ!

سويله ديم: بيرگون اولار درديمه چاره؟ دئدى: يوخ!

سويله ديم: آلدى بولودلار، گونشين دۇرە سىنى

يئل وورار قاره بولودلارى كاره؟ دئدى: يوخ!

سويله ديم: شاختا، بوران، قار، گىريپ تىنگە منى

قورتارىپ قىش، يشە رم گوللو باهاره؟ دئدى: يوخ!

سويله ديم: روزگارين ضىرناسىنا يوخىدى تاييم

اذن وئر عازم اولوم اۆزگە دياره دئدى: يوخ!

سويله ديم: قاره ساچون تك قارا دىر روزگاريم

آغارار ساچ كىمى گونلرده دوباره؟ دئدى: يوخ!

سويله ديم: قوى دانيشيم بيرايىكى كلمە سۈزۈمۇ

ائىله يىيم دردلىيمە، جىنى اشارە، دئدى: يوخ!

سويله ديم: امكاني وار سىنە منى ترك اىدە سن؟

رحم ائدب وورمايسان قلىيمە يارە؟ دئدى: يوخ!

سويله ديم: امڪاني وار دالدا بوجاقدا قونوشاق؟

ونره جڪدن وئره سن بنده زاره؟ دئدي: يو خ!

سويله ديم: گوستريسن، او مدورو سان ظاليم سن

مني راحت ايله، چڪ عشق ايله داره، دئدي: يو خ!

سويله ديم: امڪاني وار دوزيا دا آزادليق اولا؟

ملڪت لر اولا عدليله ايداره؟ دئدي: يو خ!

سويله ديم: امڪاني وار خلق اوڙ ايشينده دوز اولا؟

احتياج اولمايا ايشرده آچاره؟ دئدي: يو خ!

سويله ديم کي: گونو- گوندن چو خاليير فاصله ميز

اولي مندن چيخasan کوچه بازاره؟ دئدي: يو خ!

سويله ديم: بهره بيترمز سون آيلماق گئزه ليم

تو ڪولن قان، قاييدار يerde داماره؟ دئدي: يو خ!

سويله ديم: دائمي سن آتلئي ، من اولدم پادا

«نجار اوغلو» اولو بير گوندہ سواره؟ دئدي: يو خ!

اوسياران - عباس اسلامى «باۋاز»

آئى داواش

سنده قوشۇل ياواش ياواش اهل صفايە آى داداش
سالما بلالى باشىنى، چو خدا بلايە آى داداش
وضع زامانى سىئىر ائلە، گۈزىنە زاماندى بو زامان
باشىنى قارە قويلااما، ياتسان اگر، اويان گىلان
ايىندى يېزىم بو دۇرە دە؛ علم و ئىرىز جەھانە جان
جاھل اولان دچار اول سور فقىر و فنايە آى داداش

آت او چورووك خىال لارى، تازە خىال قىل جانىم
اھل كمالە اىت نظر، كسب كمال قىل جانىم
آتش هىجرە يانما چوخ فيكىر وصال قىل جانىم
ائىل سنى دعوت اىيلە يىر، مهر و وفايە آى داداش

ايىستە يىسىن كى خلق دن جلب اىنده سن رضايىتى
ترىك اىنده سن ازلى گىرك، غىيت اىلە حسادتى
قوى سنە بدىين اولماسىن، اۆلکە مىزىن جماعتى
نفسيىنى ساخلا شردىن، گىتمە خطايە آى داداش

مېرزا فلاتە چوخ دئىديم: گىتمە هدر سياحتە
گىتدى قوشۇلدو و ئىللەرە، سالدى جانىن فلاكتە
ايىندى تايىپدىر اوز ايسىن، لاب تايىپ ال سعادتە
شاعر اولوب، غزل يازىر گۈزىدە كى آيە آى داداش

گل بو گؤزه ل حیاتینى، غرق كدورت ائىلە مە
دوشمه جفا خيالينا، عزم خصومت ائىلە مە
ال - الله و ئىر بولى خلق لە، تر ك مرۋەت ائىلە مە
جهد ائىلە باعث اولمىباق جور و جفایه آى داداش

قو دؤشك اوستە ياتماغىن يوخ ائىلە يېر فضىلى
فضل او دور، مضيقە دن قورتاراسان جماعىتى
غىرتىن اولسا نىليلىسن بونجە منال و دولتى
سېير ائىلە اوللەكە مىزدە كى، بو فقرايە آى داداش

آت چۈلە مى پىالە سين، تر ك ائىلە مە لقاڭلىرى
درده شرىيڭ اولان دە يېل خوش گونون آشنانلىرى
چاتى بوتون سعادته يېر او زونون گىدارلى
بىز هله دە سالانميريق يېر يىرە سايە آى داداش

«بارز» اگر چى اولمادى، دردىنه يېر علاج ائىدىن
گۇرمە دين ايلدە يېر نفر، يانىنا يېر گلىپ - گىدىن
سن بارى بىزدىن اينجىنېب، أنسىنى كىسىمە خلقىدىن
لطف لە گل ياناش گىتە، سن فقرايە آى داداش

تبریز - محمد باقرزاده «محمد بی ریا»

اون اوچ آروادی

آروادی لاب چوخاتمیشام، چاغدی داماگیم آی کیشی
 دگمز اگر بوز آلتونا، تخته تاباغیم آی کیشی
 «گول صنمی» آلان زامان «فاطی» بوشاندی قالمادی
 قاچدی یازیق «تکذبان» هئیچ طلاقیندا آلمادی
 شاد، بو ائوده بیر نفر، باشینا چادراسالمادی
 ایندی مذمت ائیله بیر، طایفا - تیفاغیم آی کیشی
 آروادی لاب چوخاتمیشام، چاغدی داماگیم آی کیشی
 ظالیم او «بلقیس» منیم آخریمه چنخیب داداش
 وار- بوخومواوغورلایب لاب ائویمی بیخیب داداش
 قاماٹیمی ده میر کیمی، منگنه ده سیخیب داداش
 گونده گژرنده سوستالیر، بو ال آیساغیم آی کیشی
 آروادی لاب چوخاتمیشام، چاغدی داماگیم آی کیشی
 اونلارا نسبتاً يشه، پیس ده بیل آی بالام «شرف»
 جومله مصیته دؤزوب بیر کره اولماییب طرف
 آز قالیرام «زليخا»نى اولدوروب ائیله بىم تلف
 قورخورام اوندا يانماسین، بيرده چیراغیم آی کیشی
 آروادی لاب چوخاتمیشام، چاغدی داماگیم آی کیشی

آللاه او پیتى «کبرا»نى درد - غمه دوچار ائده
 قلينى داغدار ائديب، دهرده خوار و زار ائده
 او منى اينجىدىپ گرک حق اونو شرمصار ائده
 گىتىدى اونون يولوندا يير، ميوه لى باغيم آى كىشى
 آروادى لاپ چوخاتمىشام، چاغدى دامااغيم آى كىشى
 دوزاون اوچ آرواد آلمىشام، هنچ ييرى چخمايىپ نجىب
 دوغروسو دئۇنموشم چۈپە، شهردە اولموشام عجىب
 يوردو منى بىتل آغرىسى، درمان اندىنه يير طىب
 اولىم اگر يېتىم قالار آرواد او شاغيم آى كىشى
 آروادى لاپ چوخاتمىشام، چاغدى دامااغيم آى كىشى

اردبىل - قاسمى اردبىلى

يۇخۇل لار

اعلان ائديرم عصر فضا پوللو لارين دير
 آجليق كاسىيىن، عالي غذا پوللو لارين دير
 دونىادە اولان درد و مصىيت كاسىيىن دير
 دم پوللو لارين هر غم و محنت كاسىيىن دير
 اعلان خطر منزل ويران كاسىيىن دير
 تحويل بالىغى چومچە ارزان كاسىيىن دير
 صوبىحانىيە قىيماق ايله بال، پوللو لارين دير
 ياي جوجه سى، ائو كلهلىكى حال پوللو لاريندир

وای حالیمیزا، از همه بدتر کاسیین دیر
 میمون و آل ایوانی و عتر کاسیین دیر
 آلماس و بریلیان و تحف پوللو لارین دیر
 اجدادینی آختارما، شرف پوللو لارین دیر
 هر دوره ده پستی و شکستی کاسیین دیر
 داشقا ایله، عرباً دستی کاسیین دیر
 هر مملکتین تازه مودی پوللو لارین دیر
 آهو دؤشو، هندوشقا بودی پوللو لارین دیر
 هر گونه تصادف و سینیق قول کاسیین دیر
 تاپسا، مال اتی هر آیی بیر بول کاسیین دیر
 مشدی عبادین گورمه لی کورکو کاسیین دیر
 بیرتیق چو خامسی له کنجه بورکو کاسیین دیر
 کاباره ده گیتاریله ساز پوللو لارین دیر
 گردش اوروپاده ینه آز پوللو لارین دیر
 سفته کاسیین خالی چخان چک کاسیین دیر
 چولده قاپاز و ائوده توپورجک کاسیین دیر
 اوستاد و مهندس و طیب پوللو لارین دیر
 ائولادی هنرمند و ادیب پوللو لارین دیر
 حراجه گندن یاستیق و یورغان کاسیین دیر
 دوققوز قیز ایله بیر سفیه اوغلان کاسیین دیر
 ائولادی عزیز، پاک و تمیز پوللو لارین دیر
 مطبخ پشیکی، عالی کنیز پوللو لارین دیر

ماراغا - حسین کویمی

قیروق بولیانلار!

اھل تکلیف اولان عالمدە ریاکار اولماز
 ظاهری پاک، ولی باطنی موردار اولماز
 کیشی يکرنگ اولار، عورت کیمی اون رنگ بوياماز
 فاشی قاره، لبی قیرمیز، روختی گولسار اولماز
 قولای اعمالینی، تزویرلە يولداش بزه مە
 اونسا بازار قیامتىدە، خریدار اولماز
 سوزن شرع لە هر بیرتىغى تىز روفە لە مە
 بودونو قىسماغىلان، گن دە لىگىن دار اولماز
 گىتمە اوغلۇم بالا! هر آنقىران اششىك دالىجا
 کیشى شرم ائيلە آدام هر گ. شالوار اولماز
 چوخ حامام گونبىزى وار، ائل داياغىندان يشكە دىر
 آدام هر گونبىز و گولدستە يە زووار اولماز
 بشش تومن پولدان اوپور، وورما تېكى، چالما چىك
 دىنيوی ساتما كى، دىن رايچ بازار اولماز
 كور كورانى داداش دوشىمە يولا اوز باشىنا
 هامى يول راستا خيابان كیمی هموار اولماز

باطنين شمردى، ظاهرده حسین نوکرى سن
 مختصر شرم ائلله، شە نوکرى بىعار اولماز
 آدین اسلام، مودون خارجە، سىستم ژىگولو
 اوزون انصفاڭ ائلله «آرتىست» دن عزادار اولماز
 تلوiziyon او تاغىنغا، قىرە پېرچەم قاپىدا
 هوشون اولسوون، اوت اولان يېرده اوغۇل قار اولماز
 يىر قارىن آشغالا ھر ناكىسە، قويروف بولاما!
 پاڭ آغىز، سن دئمە گ. اوپىمە يە موردار اولماز
 ساقيا! بادە جەھلىن نە يامان نىشە سى وار?
 كى اونون مىستى، معادە كىمى هىشىار اولماز
 ائلله ياتمىش بو يازىق، لا يلايى ايلە، ناي ناي ايلە
 سىستىرىيەندە أڭر وورسالا يىدار اولماز
 شعرنو پوزىدى «كريمى» شعرانىن حالىنى
 داها ختم ائلە قدىم شعرە خرىدار اولماز

کرج - خیرالله حق پیغمبگی «سما پلاگ»

بوقک شطان!

مندن سوروشسالار کیمدىر آمریکا؟
زلى کىمى قان سورماقدىر عادتى
دئىه رم: او بىر يېرىتىجى حىوان دىرى
انسانىلغا، آزاد لىغا دوشمان دىرى

بیس قودوز دور قان دامجیلار الیندن
دورگرو سوژ اومناین اوونون دیلیندن
فورخمالى دىر فتنه سینىن دەپلىندىن
بوتون اىشى ظاھىرى بۇھتان دىر

بیر ابلیس دیر فتنه سالیر دونیادا
پولدان سورا اینانماییب معادا
بیش حقوقنداو او دم وورسادا
اینانمایین دانیشدیغی پالان دیر

بیر گون گیریر فلسطین ده میدانا
بیر گون لشگر چکیر افغانستان
بیر گون بلشیدیر بر عراقی قانسا
آنلامیر قربلان ناحق انسان دیر

اشگ تیمساح توکور افغانستان
رنگ ده ګیشير، ګیریر او دوندان دونا
قانین تؤکور هم آغلاییر انسانا
دوندان دونا ګیرمک اونا آسان دیر

پیشیک اگر اولسا بیر گون مسلمان
دوشونور مطلبی آنلاین انسان

او دور ان سانليغي او دلارا سالان يير جلا دير ساليب دونيايا تالان

تبلیغاتی سؤزو یالان دیر یالان

امام دندی: «او بیس بوسوک شیطان دیر»

زنجان - منوچهر دارائی

و چنین پنیرا!

عشقین منی، ای قیرمزی اوز، ائله دی ساری

آی قیز! منه دوندر مه دالین گل منه ساری

قویما دوش مجnoon کیمی صحرایه بو عاشق

عشقین من زاری سورویه چؤل لره ساری

ایندیکی قوچالتین منی، ال چک بو یاخامدان

دور، بو قیزیلی تا یونوموز، اگریله ساری

گاهی چکه تهرانه گھی گؤنده ره کنده

گه رشتہ طرف توللایا گه ساری یه ساری

ایشونجوانلیقدان آپار بھرہ کی عاقل

فرصت گونو وقتینده ائده ر جمع زوماری

بیر گون گئرہ رم قارکیمی رخساره زمانه

چین سالمیش اولویسان اوزو چین چین نه قاری

اوندا دئیه رم هرنه دئدیم سن ائله دین ناز

گشت ایندی بوناز ائله مه بین يو خدو چیخاری

ياديندا او گون وعده و تریب سن منی اکدین؟

چایلاقدا دئدین دور گلیرم منده يو خواری

منده او گون آخشمە کیمی منتظر اولدوم

گون دؤندو غروب اولدو چوبان گتدی داواری

ناز ائله مه، ناز ائله مه، چمخیرما، چغیرما!

بالله بوقدر ناز ائله مك عۆمرو قوتاري

بیر واقت او شاقليقدا گۇتوردوم بير او زون بىز

اوز قويidom او دم آريلارا فيكردن عاري

آرى سبدىن قور دالاديم تاكى ده لىنىدى

بىر كۆھنە سبد بؤيرو داراشىدى منه آرى

القصە دوشوندوم او زامان من بو عملدن

بيچارە آرى نيندا منيم تك جانى وارى

بارى بيرىنه دينمه، سنه دينمه يه بير كىس

رحم ائله منه رحم ائله يه تاسنه تارى

سنده منى اينجيتمە خدا ائله مه ميشدن

ممكوندو تايپلسىن بىرى اينجيتسىن او يارى

هر نه تۈكە سن آشە گلر قاشوغى البت

بوغدا اكە سن بوغدا ده ررسن نه كى دارى

طارم - شيخ عبدالله طارمى «شيخنا»

آجى چاى

گل منىم يانىما، جانىم سنه قوربان آجى چاى

دېزىمەن طاققى سىن، دردىمە درمان آجى چاى

نه يە تشىبىه ائلە يېيم من سنى؟ يوخدور عوضىن

قارىشىب دىر سنه چون چىشىم حيوان آجى چاى

هانسى ائودە اولاسان اوردا اولار توى - بايرام

اولىيان ائودە اولور جوملە عزا خوان آجى چاى

تازە دم سىن اولاسان مندە اوزوم يورغۇن اولام

شوقيله سندن اىچە م بىر دولو فنجان آجى چاى

باشىم اوستوندە سىماور سحرى قايىناماسا

ئىچە دوررام يوخودان من ائوى ويران؟ آجى چاى

عصر وختىندا اوشاقلار منه چاى وئرمە سە لر

صبر و طاقت كىسىلر دىلدىن - آياقدان آجى چاى

بىلىرم سىن رؤسا مجلسى نىن زىنتى سىن

سنه پابند اولور خان ايلە سلطان آجى چاى

نه سبب دندى مىنېب سىن بىلە جئىران دالىنا؟

خلقى اىتدىن نە جەتدىن بىلە گىريان آجى چاى

تاپىادىم بىر گون اىچم، تو تدو باش آغرى باشىمى
 او نو درمان ائلە بىر بىر اىكى فنجان آجى چاي
 من جەنم يان سارام خىردا او شاقلاڭ حالىنا
 چاي اىچن وانتى گىلدە اىدر افغان آجى چاي
 بىر گوره يدىم او گونو قىنلە چاي اولدو ڈليل
 حسرتيم او ندا چخار، نىلە يىم الان آجى چاي؟
 نە قدر وصف ائلە بىم من سنى آرتىق ياراشار
 گر او لا چايچى سنه حورى و غلمان آجى چاي
 رنگ ياقوتە نە گىلدى نە يە رنگىن سارالىب؟
 نىچە دۇندردى سىن رنگىنى گىلان آجى چاي
 سىن عشقىن لە مىزىن او لو ھەر عيش و عزا
 سىن حبۇندە او لورلار ھامى خىدان آجى چاي
 «شىخنا» كونلۇن اگر چاي معطر اىستير
 عزم گىلان ائلە اىچ بىر چاي لا كان آجى چاي

تهران - حسین محمدخانی «گونثیلی»

بهلولون مصلحتی

بیر واخت بیر جوان دئدی: بهلول! انشیتدمیشم
 چو خلاز بیلیر بو شهرده صاحب نظر سنی
 قصد یم بودور کی سنله بو گون مصلحت له شم
 حقین الی گئروم ائله سین بخته ور سنی
 من ایستیرم کی ائوله نم، آیا کیمی آليم؟
 یاخشی او لا، دعا ائله یم هر سحر سنی
 بهلول دئدی: اگر سؤزو مو باور ائلله سن
 دقیت یتیر کی ائلله یرم باخبر سنی
 قیز ایسته ینده سن بیله سن، دول آلاندا من
 آلان طلاقلی، خیر قاچیب، تا پدی شر سنی
 اوندا داهانه سن بیله سن هنچ سؤزو، نه من
 غم خنجری او غول او زاماندا، کسر سنی
 بهلول سؤزو و تریب باشا، عرض ائلله: جوان!
 سؤیله نئیه چاغیر میشیدیم من مگر سنی
 علت ندیر کی وترمه دین اصلاح منه جواب?
 من ایسته دیم بو ایشده ائدیم، باهتر سنی

اوچ دسته آروادین سنه اخلاقینی دئدیم
 بو مشورته ائله میشم مفتخر سنه
 ایندی گر ک اوژون بیله سن هانسی یاخشی دیر
 هانسی دورار ایاغینا، هانسی دؤیر سنه
 اوغلان دئدی: سؤزو هله من دوشمه دیم باشا
 آیدین بویور کی حفظ ائله سین دادگر سنه
 بهلول دئدی: سؤزو سنه قوى پرده سیز دئیم
 وئرسن قولاق، دوشوندوره رم بو سفر سنه
 قیز انتخاب اگر ائده سن، هرنه سن دئسن
 حتماً قبول ائدیب بیله جک یاخشی ار سنه
 چون تجربه یوخ اوندا او دور سن بیلن اولار
 طغیانیله ائده نمه يه جک خونجگر سنه
 آلماری اولن قادینی، آلسان هر زامان
 بیلمز هچ ایشه آی کیشی صاحب نظر سنه
 چونکی اولن اریندن او چوخ سؤزلر اویره نیب
 هر بیر ایشیندہ امر قیلار، نهی ائدر سنه
 ایسلر دئیه ر: گره ک دیر اولا من دئیه ن کیمی
 حاکم اولوب سنه، بیله جک بیر نوکر سنه
 آلسان اگر طلاق آلانی، قانماسان سؤزو
 حتماً ائدر قاباقکی اریندن بترا سنه

بیر سؤز او نا دئسه ن دئیه جک و ئرمنه طلاق

هر قدر عؤمرون اولسا قویار در بدر سنى

حتماً «گۇئىلى» ده منه رحمت نشار اندر

بیر مصلحت آلان كىشى يه بنزه در سنى

كوج - م ملک پور «ناظر» شرفخانه اي

ونکور

پايىزدا باس قىلەنى
كىاب يىشىر فىلەنى
اتى ياغدا چوخ قوغور
قوغور ما سان ايلەنى

يىر اوره يىيم او تايدا
«قىى قالا ھاقى قالا»
يىر اوره يىيم بسو تايدا
«قىى قالا ھاقى قالا»

سۈرە بوغۇلدو چايدا
«قىى قالا ھاقى قالا»
يىر قوشوم وار بسو بويدا
«قىى قالا ھاقى قالا»

آدىن نە دىر؟ جانلى
گىست دارا يىسر ساقالى
چاققالا، لعنت چىوир
ائىلە دوعما، باققالى

آدىن نە دىر؟ ميرزا دا
آنلامماز اول دونيادا
آنلايان حىسرت قالار
دونيادا هىرى يىر زادا

آدىن نە دىر؟ اردشىر
قولاقلارين تربە شىر
ھاردا اۋلۇ بىول اولسا
شىلاق آتار ميرده شىر

بو سۇزو قىزلاز دئىھەر	آدىن نە دىرى؟ خان پاشا
من دئمە سەم ائل دئىھەر	اويمايىارا يولداشما
اسكىندر يىس بونىزۇن	پېول لارى دولدور جىيە
ائىل دئمە سەيىل دئىھەر	بىر ئۆمىر راحىت ياشما

سراب - حسن حسين پور

قوجالىق

قدىمىي ائىلە يىسب كامان قوجالىق	آى آقلاار يامان گۈنە قالعىشام
سالىب منى لاب آياقدان قوجالىق	گۈنو گۈندەن ايشىم دوشوب موشگولە
گۈزلىرىمى سالىب نوردان قوجالىق	دىشلىرىم تۈكۈلوب بىلىم بوكولوب
ھىئىرىم آجى درمان قوجالىق	يىدىيگىم غەذانى سىيندېر انميرام

باش آچا يىلمىرم آمان قوجالىق	قول قىچ سانجىسىندان بىل آغريسىندان
آخ نە يامان اولامىشسان قوجالىق؟	اوتدوغوم يىش مندىنى نىفترت ائلە يىر

چوخ بىس اوlobe دۇر زامان قوجالىق	گىجە - گۈندۈز غەم او دوندا يانىرام
ايىدى منى يوخدور سايىان قوجالىق	بۇيۈك كېچىك باشىما آند اىچىرىدى

بیکی شیدا

او گؤنلر کى، عزىزلىگىم وارىسىدى
امى منه دئىه ردى جان قوجالىق
ایندى اۆز آديملا سىلە مز بىركىس

آى جانىمى دردە سالان قوجالىق
قالمايىب بو جىسمىمە جان قوجالىق
او كىچن گۇنلرим يېرده قايىتماز
آزقالىپب عزرايىل آلا جانىمى

الىم چىخىپ او خوش داددان قوجالىق
جوانلىгин باشققا دادى واريمىش

نا اوميد او لموشام ايندى هر شئى دن
گونوم گونىدىن او لور يامان قوجالىق

باكى - على آقا واحد

حىلە كىردىلال لار

دللال لار ايلە حىلە دە شىطان دا باجارماز
شىطان نە چى دىر، جىن نە دى، خورتدان دا باجارماز
بىر كىدچى او لا خام گلە آت آلماغا ناگاه
واى حالىنا دللال لار ايشىندىن او لا آگاه
بىر نوع سويارلار او نو گۇسترمە سين آللە
قصابلىغى بىنلار كىمى شىطان دا باجارماز
شىطان نە چى دىر جىن نە دى خورتدان دا باجارماز

آلدانماق اولور کندلینی تعریف له خیالی
باخ گئور نتجه خوش کاکیلی واردی نتجه يالي
هر چند آدی آت دیر ولی هنج یوخ دی مثالی
وار بیسر یثیشی کی اونو جئیران دا باجارماز
شیطان نه چی دیر جین نه دی خورتدان دا باجارماز
مین حیله ايله آتا اونو راغب ائده رلر
آخیر کی نتجه عشهو ايله طالب ائده رلر
بیچاره نی بیسر قوجا آتا صاحب ائده رلر
بیسر چاره او بیچاره یه لقمان دا باجارماز
شیطان نه چی دیر جین نه دی خورتدان دا باجارماز
وار بیسر چو خو قالماز اورو جوندان، ناما زیندان
باخسان نتجه یؤز اشو ییخیب عؤمر ووندہ آزیندان
ترک ائتمیه جک جانی چیخینجا بوغازیندان
قولدولوغو دللال کیمی اصلاح دا باجارماز
شیطان نه چی دیر جین نه دی خورتدان دا باجارماز
شیطانین اوژون آزدیر بیان يولدان ائده رلر
خورتدانی بزه ک زوری ايله غلمان ائده رلر
قارقانی بویارلار اونو بیسر جئیران ائده رلر
بوطايفا فقط پول بیلى وجدان دا باجارماز
شیطان نه چی دیر جین نه دی خورتدان دا باجارماز

اردبىيل - اکبر دائى

بىش پېرىكەن توئار

شىر يىن گىلتىدە نعرە سى، تولكى دە مىك توئار
بنزە ر او گارزايىا كى گدىكىدە كولك توئار

چوخ گۇرمە لى اشىتىمە لى لر واردى جور بە جور
انسان گۇروب، اشىتىمك همىن قەقەك توئار

اوغرۇ ناشى اولاندا دىواردان گۇروب آشار
گوپىلتوسى جەنم، اۋزون اوسگورك توئار

ايستر چۈرە ك پىشىتىدیرە ائودە يازىق كاسىب
بىش يوز تومن ھلە كرمە - تزە ك توئار

كوندە آچان، لاوش بىشىرە ن گىچىن گلن زامان
تىدىر باشىندا شاطىرى دە اسنه مىك توئار

قوشباز قاچاندا داما گىچە رېباچە يە قىچى
مطبخىدە قۇنىشونون گلىنى تىتىرە مىك توئار

پىتى گلىن باجى، توزونا كول قالاغىنا
قىرخ بىش جوان، قوجا دول قىز كومك توئار

ھشتاد ياشىندا دوغسا قارى تىز اوشاقلاتار
ازدىرسە لر اوزونە دە اسگى - بلە ك توئار

آغزىندا دىش قىيرمه، گۈزو خىخنک گۇرر

آيا قىيرمه دىشىدە گۇرون خىخنک تو تار؟

قارنى اولوب طېفېل بالامين، يو كچو تورباسى

باتمان يارىم يالاندى، ولى بىش چەرە كە تو تار

چەغىيەلەمىش قوناق

كىيم گىلدى سىنى چاغىردى گىلدىن؟

دىئىسن كى بولار فاغىردى گىلدىن

ناخواندە قوناق «قارىشقا» قارداش

قند و شىكەرە ئىدىرسىن حملە

تشكىل تاپان ابوالعجائب

اسرار عجایب و غرائب

دفتردە آدوندا يوخىدى غايىب

گولچەرە ساغىن ساغىردى گىلدىن

اي قىشلارى خط منكسىردىن

وار نقشە خلقتنىدە سايسيز

صباحانە ناهاردا شامدا وارسان

سود كاسە سىنه دوشوبىسن اولما

سن اوردا عزيز و لامكانسان

سن صاحب خانه و دوكانسان

اوستون گۇرورم ياغىردى گىلدىن

هر ائو كى دامى دىركىدىن اولسا

وار مدركىن آللەھىن اۋۇزوندىن

آلدىن كەرە نى بالى اليمدىن

گۇرم كى اولىون چىخىر چايىمدان

ال چىكمە يە جىكسن ات پايىمدان

صباحانە چايىن قارىشىدىرىاندا

جامدا سحرە قالان يېشكىدىن

قارداش - باجىدان، عميم - دايىمدان
هاردان منه مەھرىبان اولويisan؟

جان - جان نە شەن ن آغىردى گىلدىن
نه تحفە گىتىرمىسىن؟ پايون چوخ

محكىم ياكىشىپ قوجاق لايرسان	پىس پىسلى جنازە سىن تاپاندا
لاشه سنه زور گلىر آشيرسان	بىر آز كى چكە - چكە آپاردىن
دوقۇز آبى هىزى زومار داشيرسان	ايىلده نە قدر يىشىپ - ايچىرسىن؟
باخما بو كېير صاغىردى گىلدىن	ھەر يېرde غذانى تاپ سوپوتله

گۈر شاعرە نە آلاو ووروبسان؟	ياندىم ياناسان قارىشقا ياندىم
بىچارە يە گۈر نە تور قوروبسان؟	تبىل يازانى، زىرنىڭ ائدىسىن
بدىخە گىنجە قان اوتدورورسان	بورنون دالايسىپ، گۈزىرسىن آغزىن

گۈرجىك سنى قورخودان دئىير گل
ايىلانما ياساغىش ياساغىردى گىلدىن؟!

تبییز - رسول مؤید

بمش - اون گونده کاسیلار قوی نمیں!

الهی قیش بیزی جانه گیردی عزمی آز اولسون

کاسیلار چوخ پریشاندیر قوتولسون فصل ياز اولسون

اسنده یتل کاسیب قورخار، بوخاری پارت پارت ایلر

بیلر سن قیش اولان یشده گرکدیر نفت و گاز اولسون

دندیم: ای نتچی انصافه گل، بو خلقی اینجیتمه!

دندی انصافه گل یعنی چه؟ کتف - احوال ساز اولسون

اینانسان دین و ایمانی بیر ایلده اولماسان زنگین

گرک مؤمن مسلماندا، بیر او زگه امتیاز اولسون

اگر شیعه یله هر کس او زون دونیادا مولایه

اودا مولا سی تک لازیمدی، بیچاره نواز اولسون

بوقدری ظولم اثدیب بیغماهانی فرعون، هانی قارون؟

بیش اون گونده کاسیلار قوی ینسین احوالی ساز اولسون

اگر دونیانی فتح ائتدی او گون ذوالقرن اسکندر

الین تابوتدان قویدو ائشیکده کشف راز اولسون

اۇزويىلە بىر نفر قىرى آپارماز مال دونيانى

حېش دن بىر غلام اولسون و يا مىر حجاز اولسون

قىامتىدە عمل اىستر، عمارت، پول و جە گلمىز

چالىش او خىير عمل لىردىن، او گۈن سىنە بىر آز اولسون

«مؤىيىد» باخما ياز شعرىن بىرى خوشلار، بىرى پىسلر

بو خلقە شعر يازان شاعر گۈركىمز اهل ناز اولسون

زنجان - حکیم هیدجی زنجانی

ہت

صوفی بویوردو، سیر و سفر دی غمہ علاج

گئیدیم چاریق آیاغیما آلدیم الہ آغاج

یشر قالمادی کی گئتمہ یب اوردا تو توم سوراغ

ییر کس تایپم مگر کی ائده دردیمہ علاج

یلمیش ہامی کی یاخشی غذا دیر سکن جین

آماما نہ فایدہ کی سلامت دیسل مزاج

من بو یوغون آغاجی نتجہ ائیلہ ییم قوجاق

من بو او زون طنابی نتجہ ائیلہ ییم قولاج

آس جان قولاغینا بو سؤزو تبل اولما دور

گئت ایسلہ تاپ چؤرہ ک یو خی ایمان خدایہ آج

گل ہمت ائیلہ حاجتینی کس بو خلق دن

مشهور دور کی شیری ائده ر تولکو، احتیاج

نفسین او شاق دیر ھلہ وئرمہ او شاغہ او ز

تا پشیر خدایہ هر ایشی شیطانہ وئرمہ باج

اىلە اورە كىدە نقش گۈزلەر مەختىين

تاپماز بۇ مەلكىتە گوموش سىز رواج

دونيا عروسونو ارىنە گۈردو «ھېيدىچى»

يۇخدۇر وفاسى اىلە مەدى قىصد ازدواج

شماخى - مىزە علی اکبر طاهر زاده «صابر»

مېلېرىن اىسى؟!

داش قىلبى انسانلارى ئىلىيردىن الھى؟

بىزدە بوسويوق قانلارى ئىلىيردىن الھى؟

آرتىدىقجا حىاسىزلىق، اولىور اشل متحمّل

ھر ظولمە دۇزەن، جانلارى ئىلىيردىن الھى؟

بىر دۈرە دە كى، صدق و صفا قالmia جاقىش

بىلەم بىلە دۇرانلارى ئىلىيردىن الھى؟

مظلوملارين گۈزىاشسى درىسا اولا جاقىش

درىسالارى، عەمانلارى ئىلىيردىن الھى؟

صىاد جفا كارده رحم اولمىما جاقىش

آھولارى، جىئرانلارى ئىلىيردىن الھى؟

باغىن، اكىنин خىرىنى خانلار گۈرە جىكىش

تىخىم اكىمە يە، دەقانلارى ئىلىيردىن الھى؟

ايىش رنجىرىن، گوج اوڭكوزۇن، يىش اوزونونكى

بى زادە لىرى، خانلارى ئىلىيردىن الھى؟

حۇكىم ائىلە يە جىكمىش بوتۇن عالىمە جەhalt

دلىدە عرفانلارى ئىلىرى دين الھى؟

تاجىرىلىمىز سۇنىالارا بىند او لا جاقمىش

بىدېخت تكىنباڭ لارى ئىلىرى دين الھى؟

سېبانك سېبانك سېبانك يىارب

باخدىقجا بۇ حكمت لىرە خىرلان او لورام ھې!

تبریز - استاد محمدحسین پهجهت تبریزی (شهریار)

آینا يسا باخاندا گۈرۈم ساقالىمە دەن دوشۇبدور

منكى چوخ قوجالما مىشىدىم، يىلىمېرىم نىدەن دوشۇبدور؟

هنر اولسا روح جواندىر، هله - هله دوشگۇن اولماز

اوندا كى گۈرۈن دوشۇيسن، بونغىرى بىدەن دوشۇبدور

اورايىا كى، سەن گىندىرسن، قويولار آچىيدىر آغزىن

شىطانىن تورو ياماندىر هر گلىپ - گىدە دوشۇبدور

نه قىدر باشىن سلامت، ال - آياقدا باشسىز اولماز

آياغا دە مىر دوشىندا، باشىينا چىدىن دوشۇبدور

قويولار كى خلقە قازدين، چخا يىلمە سەن سلامت

آدام اينجىدە ن بلايىه، آدام اينجىدە دوشۇبدور

چابالار اورە كى سىئە مەدە، باش كىسىلىميش قويون تك

يىللە نى چخاندا گۈرۈم سىئە نفس دەن دوشۇبدور

سەرچە دن، سىچاندان آرتىق، تورو بىز قوراندا دوشىز

آما شىر تورون قوراندا، فيل ياسا كىرگە دەن دوشۇبدور

«شهریار» عەلتەن آيرى، سوروارى يىتىم قالاندا

يَمَنْ جنوبى دن دە، باخاسان عَدَنْ دوشۇبدور

شبستر - ميرزه على معجز

چخارام دامى من! .

آز قالىر اپستى منى بى حال ائدە
دۇلتىم اولسا، گىنده رم يامە من
من دىئىرە م: دۇلتىم اولسون گىندىم
اولماسا نىلىم؟ چخارام دامە من
صىبر ائدە رم محنىت ايامە من

عقرب لە هەر گىنچە جىنگ ائىلە رم
سوخسا تىكانيں جانىما ئىلە رم
تابە سحر قول قىچىمى چىنىھە رم

تابلاشىرام اوңدا سرلانجامە من
صىبر ائدە رم محنىت ايامە من

بىسکى ووروبىدور قاتادىيىدىر منى
جوجى ظالىم بويادىيىدىر منى
مېخ مىغا روزى ياردادىيىدىر منى

خاص بىلەر سۈئىلە يىرمۇ عامە من
صىبر ائدە رم محنىت ايامە من

خىردا جا يىرسى زاددىر او ظالىم جوجى
حمزە دن آرتىقىدى ولاكىن گوجى
چوخ ايتى دىرى خىرە سرین او لگوجى

گوندە گر کدیر ده گیشم جامه من
صبر ائده رم محنت ایامه من

باشیما یورغانی چکیب ترله رم
میخ - جوجی اشعارینی ازبر له رم
جوجی لر ایستکلرین حاضریله رم

تا کى بو نوعیله چاتام کامه من
صبر ائده رم محنت ایامه من

باکى - علی نظمى «ستزىم قولو»

بانگول

آينا آل الله، جانىوه آئىنە دە باخ گول
 دقتىنە او جانىانىوه آئىنە دە باخ گول
 دۇندە رايىشىغا صورتىيى ياخشى نظر قىيل
 مەخمور اىكى چىشمانىوه آئىنە دە باخ گول
 سىل بورنۇوى، بور بوغلاربىوى، او ردۇنۇ قالغىز
 گۈزىچك لب و دىندانىوه آئىنە دە باخ گول
 قىيل خىلقىتىوھ صورت و سىماواھ تماشا
 احـوال پـريـشـانـيـوـه آـئـىـنـهـ دـهـ باـخـ گـولـ
 غـمـ - غـصـهـ آـخـىـتـمـاـقـدـاـ اوـلـانـ قـاشـ - قـابـاغـيـوـىـ
 روـخـسـارـ پـريـشـانـيـوـه آـئـىـنـهـ دـهـ باـخـ گـولـ
 چـپـ گـوـزـلـبـىـوـاـيـلـ دـوـزـ كـجـ اـگـرىـنـىـ دـوـزـ گـۇـرـ
 اوـزـ عـيـيـوـهـ نـقـصـانـيـوـهـ آـئـىـنـهـ دـهـ باـخـ گـولـ
 كـچـمـىـشـلـيـرـيـوـىـ حـسـرـتـ اـيـلـ آـهـ اـيـلـ يـادـ اـئـتـ
 آـعـلـانـمـالـىـ اوـ آـنـيـوـهـ آـئـىـنـهـ دـهـ باـخـ گـولـ
 قـاتـ خـونـ دـلـهـ، اـشـكـ تـحـسـرـ قـطـرـاتـىـنـ
 دـوـزـ نـظـمـلـهـ مـڙـگـانـيـوـهـ آـئـىـنـهـ دـهـ باـخـ گـولـ
 تـاـ درـكـ اـنـدـهـ سـنـ مـنـ سـنـىـ گـورـجـكـ ئـىـهـ گـولـلـمـ
 اـنـصـافـوـواـ، وـجـدـانـيـوـهـ آـئـىـنـهـ دـهـ باـخـ گـولـ

پیشیک لر

ای اولکه لرین سئومه لى حیوانى پیشیک لر
 اى خانه میزین ياخشى نگهبانى پیشیک لر
 رحم - عدل ایشیغى هریشیکین اوسته ساچیلمیش
 هى آولا ياجاق گنجه ده سیچقانى پیشیک لر
 به به بونه طالع، بونه بخت و بونه نعمت؟
 والله بو حسد ياندیرى انسانى پیشیک لر
 حتى نه سیزه ، ایتلره ده رغبتیم آرتار
 وار چونكى سیزه بیر جه يانان جانى پیشیک لر

تبیریز - علی اکبر حداد

غم مblasی

هر کیمسه نین جییندہ بوگون اسکناسی وار
 خلقی چکر دالینجا کی آهن ریاسی وار
 هر مجلسه گلنده دورار لار آیاغینا
 اگنیندہ هر کیمین بالا تازه لباسی وار
 چوخ شانی وار، شرافتی وار، احترامی وار
 هر وارلى نین کی دؤلت و دؤلت سراسی وار
 اصل ونسب بوگون ایشه گلمز زمانه ده
 انسان او دور کی پول کیمی موشگول گشاشی وار
 پوللى له پولسوزون مگر آللاهی بيرده ييل؟
 پولسوز لارین و يا کی بير او زگه خداسی وار
 هر کیمده پول او لا او نا خلق احترام ائده ر
 پولسوز گئرون کیمین داهما بير آشناسی وار
 يئر سیز ده ييل کی پوللویا خلق احترام ائدیر
 بواحترامده دئمه آللاه رضاسی وار
 سلمان عصر او لسان اگر او لاما پولون
 هر کس سنی گئرنده دئیه ر کی هاواسی وار
 دونیا دا قالما یبیدی صداقت نشانه سی
 نه قوم و فارداشین و نه یادین و فاسی وار

انسانه دادرس بوزامان پولدو پولدو پول!
 سیرین سوروشماین کی اوزون ماجراسی وار
 القصه ای خدا جیینی پولسوز ائله مه
 گبر و یهود و هرنه مسلمان بالاسی وار
 محتاج خلق ائله مه ای واجب الوجود
 هرنه جهانده من کیمی خم مبتلاسی وار
 سندن سورا بیسر اوژگه خدا یوخدور، ای خدا!
 «حداد» ین هر زمان سنه حمد و ثنای وار

بالاسی تبریزین

نه قدر واردی باشیندا بلاسی تبریزین
 بلا ایلن قویولوبدور بناسی تبریزین
 بلا گلنده قاباقجا بیزیم دیاره گلر
 غریبه ایشلیری مهمانسراسی تبریزین
 بو یشر غریبه دوشردی دییرلر اولدن
 ولی اوژ اهلینه یوخدور و فاسی تبریزین
 آیاق یالین باش آچیق کوچه لرده سرگردان
 یتیم اوشاق کیمی آغلار بالاسی تبریزین
 تمام وارلی لاری کوچ اندیله تهرانه
 بشش - اوچ نفر قالیب ایندی گداسی تبریزین

تبریز - محمد حسین طهماسب پور شهر ک

هه آیینه هم آرتدى

سوز دوشدو کى، آیلیق چيلارين آیلیغى آرتدى!

هه آیلیغىم آرتدى! باقال باحالاتى

فېرلا تدى حامامچى فيطه نى، قاش گوزون آرتدى!

هه آیلیغىم آرتدى! سو آب حيات دى نرخين تازا لاتدى

قىز لار بوي آتىپ، يو خدو جەھيز، ئىلچى قايىتىدۇ!

هه آیلیغىم آرتدى! آرواد بىڭكار، اوغلان بىڭكار، ائوده ياتا ياتنى

آرتىرىدى اجارە بهانى، صاحب خانە اثۇ اولىدى ويرانە

هه آیلیغىم آرتدى! قد اولدو كمان، گوندە مخارج چاتا - چاتنى

ات - مت باها اولدوقدا بالام، سوت باحالاتى جوت جوت باحالاتى

هه آیلیغىم آرتدى! دولت ده ضرر ائىلدى «سوپسىدى» آزالتدى

دوكتور كى ائىدب يىمه ايلە عقد قرارداد قالسىن ھە آزاد

هه آیلیغىم آرتدى! نق وورما غى قالسىن يىتنە دە نرخى چو خالتى

سلمانى تو توب قايچىنى، چىق چىقدى بفرما! اشدا چەنە وورما!

هه آیلیغىم آرتدى! بىزاز ده گىشىپ نرخىنى، آرسىنى قىساتى

کچ یاغ دوبودن گئی ده دی آزاد دیه قند - چای، انبار ده تای - تای
سايسيز گليرين او salsa، ايش البته راحتاندي
هه آيليعيم آرتدى!

آيليع ياريسي مالياتا، بيمه يه گشتدي
بيرتiq ياماغا آى نه بيليم ايشه يه گشتدي
قساط آپاريب، بير ياريسيندان دا قوباتنى
هه آيليعيم آرتدى!

تبريز - حميد آرش آزاد

وورگا - ووردونما!

فله يين عادتى دىرى كى داغى اوسته وورار
قايىدار يارمانى ياغسيز ياغى ياغ اوسته وورار
چوخ دېيلر ده وه اوسته بىووه سانجار كاسىبىي
چون ده وه م يوخ من بىدېختى اولاح اوسته وورار
ايلده بىر پۇنزا ات آلساق چۈرە يه سورتمك اوچون
اونسدا اوغىرى پىشىك تىزجە او جاغ اوسته وورار
پوللو لار، داش كلم اكسە دولانىب قارپىز اولار
بىز اكىن قارپىزى شخته بابا تاغ اوسته وورار
وارلى ناھق دئسە مىن يىردىن اوپرلىر دوداغىن
بوز نفر بىز دايىشان حقى دوداغ اوسته وورار

برق وار وارلى ائوين گون كىمى ائيلر روشن
 برق ده وار نؤكىرى نورسە نى داغ اوستە وورار
 اىلدە دورد دفعە گرگ آرتا كرايىه، يوخسا
 خانا صاحب يىزى يير شىھلى اوتاباغ اوستە وورار
 رحمسىز آروادىين اوّلدە ياتىپ بىسىكى الى
 بى مروت شاپالاغى، شاپالاغ اوستە وورار
 شعرده قافىھ گاھ «قاف» گىلىر گاھ «غىن»
 فيلان اوستا، بىلە يىر شعرى واراق اوستە وورار
 مىن باھانە اىلە وورور «آرش» بىدبختى هامى
 اوسىاپىڭ كى، اوزومۇ سىرچە مىلاغ اوستە وورار

اکىي بىلە

دېدىك خوشدور سونوموز	اوخدودوق گىچە گوندوز
بىر جوت ضعيف لە مىش گۈز	ايىدى يىزە قالىيدىر
هېچواقت گۈرمە دېك تعطىل	درس اوخدودوق نىچە اىل
حساب اولور زىر زىيىل	ايىدى مدرڪ لرىيىز

ابهور - غلامعلی خاکسار ابهوری

آزاده شاعر

داداش لاف و گرافی بوشلا سندن پهلوان چنخماز

بوراخ بو سؤزلری منقل باشیندان قهرمان چنخماز

گۇتور بستىن ياسېشىدیر، شىرە وي چك، چورتۇرى پوزما!

اۋزون بىل كى، بو سؤزلردن سىنىچون بىر قىران چنخماز

چوبان قورد اوستونە چۈلدە ايتىن كوشكوردورور اممَا

اۋزونە فاش اولوبىدور كى، چوچوكىن، قورد باسان چنخماز

غريبە يو خدو، تصدىق ائىلە يو خدو بىزىدە هېچ غىزىت

اڭرده اولسا، هېچ زاد بىز جماعتىن اينان چنخماز

ايىان بالاي غىزىت «خاكسارىن» سؤزلرىن، چونكى

بو بىر آزادە شاعر دىر كى، آغزىندان يالان چنخماز

مرقىن مئاسى

چالىنib شەردە شىدا لىيگىمىن زورناسى

دولدوروب هر يىرى رسوالىيگىمىن غوغاسى

دە لى كونلىون يوخودور الفتى عاقل لرىبلن

هاردارسان، اى من مجنون صفتىن لىلاسى

نە من زارىلە هوشون قوتارار كىشمكىشى

نە من مىستە عقللىن توکە نىر دعواسى

هر کسین ثروتی وار، خلق اونو عارف بیلیری

بلکه ثروت دیر، ائله معرفتین معناسی؟!

من شوریده هارا، شیخ ریاکار هارا؟

تو تماز عالمده کوپیک له، پیشیگین سوداسی

ای شیخ

ذوق اولماسا سیئر گول و بوستان ایشه گلمز

عطر اولماسا گولللرده، گولوستان ایشه گلمز

مسته ائله مز، آدم هوشیار نصیحت

ای شیخ بوراخ هرزه و هذیان ایشه گلمز

بو سؤزله منی میکده دن قایتارا بیلمن

بو مرحله ده منطق و برهان ایشه گلمز

ای دوست منیم ایندی واریم باده یه حاجت

سهراب اولندن سورا، درمان ایشه گلمز

سن بیلمه میسن جام مثین لذتینی چون

قارقالار اوچون، لاله و ریحان ایشه گلمز

زنجان - گوییم زعفری

تریاک دیل بلای جان دیر!

اویز - باش قوجا تک، ولی جوان دیر	بیر شخصی دونن یول اوسته گئردم
صورت دئیه سن، گول خزان دیر	رنگی سارالیب بثلی بوکولموش
اعضاسی ضعیف و ناتوان دیر	قونموش اوزونه اولسوم غوباری
پالتار دنه یاخشی توز چالان دیر	اگنینده لباسی پاره - پاره
بورنو سویو، آغزینا آخان دیر	نه بورکو، نه وار آیاقدا باشماق
عزراشی بواکیب قاچان دیر	فیکر اندیم اولوب، سورا دیریلمیش
مأمور اولونوب، کئروک باسان دیر	یوخ یوخ بو جهنم ایچره سانکی
وحشت ائله دیم، دندیم: دایان دورا!	بیر نچجه قدم منه قالارکن
علت ندیر، او قدین کامان دیر؟	آلدیم خبر ای جوان نورس
بیسر درد واریمدی چوخ یامان دیر	بیر باخدی منه، دؤنوب بویوردو:
بو درد من ایله جاودان دیر	ثروت گندیب الدن اولموشام لات
آرواد او شاغیم شاما یاوان دیر	بول یوخ، پله یوخ، او زوم خومارم
من آینه، خلق اگر باخان دیر	بوحاله منی سالیسدی تریاک

عېرت ائلە سىن منه باخان لار	ترياكە او لار كى پىروان دىر
لەنت او كىسى اكىپ - دە رىندى	نەرىن اوناڭى، آلىپ ساتان دىر
بېھودە آدین قويوبلا ترياك	
ترياك دئيل بىلە جان دىر	

تبىيز - اسماعىل مەدلى

بىرلە - بىر طرفە

دونيا بىلە قورولموش، اىلکىن زامانلاريندان	بىر يان خرابە ليك دىر، كاشانه بىر طرفە
شىطانلارين الىلە، مىن لىرسىلاح دۆزە لمىش	بىر ياندا كعبە ياندى، بىتخانە بىر طرفە
حقىن يولى گۈزلسە، واردىر چىشىدلى يول لار	بىر ياندا وار كلىسا، مىخانە بىر طرفە
ھر كىس تو توبىدى بىر يول، اۋز اىستە يى او جوندان	بىر ياندا سجده گە دىر، خەمانە بىر طرفە
دونيا او زوندە ھر كىس، بىر جور سورور حياتىن	بىر ياندا توى دى بايرام، غەمانە بىر طرفە

انسان گىرە ك باخار كن، عبرت آلا حياتدان
 يېرى ياندا قصر لىرى دىر، ويرانە يېرى طرفىدە
 بااغرى باشى يارىيلدى شىيخىن پاخىل ليقىندان
 يېرى ياندا سئۇگىلىم دىر، پىمانە يېرى طرفىدە
 آنجاق عۇمۇر گۇدە ك دىر، يېرى گون گلر چاتاركى
 شام قالى يېرى طرفىدە، پروانە يېرى طرفىدە

يادىما دوشوب

قاراباغ داغلارى يادىما دوشوب	سحرلر او فوقىدن، بويلانان گۈنىش
ايستى او جاقلارى يادىما دوشوب	بو سوبوق چادىردا شوشانىن قىشى
چۈرە ك تاباقلارى يادىما دوشوب	ائىلردىن ائولره عظرى يسايلان
شاماما تاغلارى يادىما دوشوب	تارلادا يىللە نىن سارى سونبول لر
لالە ياناقلارى يادىما دوشوب	او قونشو قىزى نىن، آلا گۈزلىرى
قونچا دوداقلارى يادىما دوشوب	او، منه سۆز وئىرب، دانىشان گۈنلر
«ممدىلى» سنى دە قوجالىتى حىرىت	
او شاقلىق چاغلارى يادىما دوشوب	

تۈرىز - على تۈرىزلى

ملا نصرالدین و آشپز

ملا نصرالدین، آز آجالميش ايدى
البىنە پارە سىنگك آلمىش ايدى
نە يشىم؟ سۇيىلە دى او جوز اولسون
چوخ سوروم آز غىذا ايلە دولسون

گۈردو يېر آشپزىن دو كائين دا
آش يىشير، كىچدى او تدو يانىدا
فيكىرىنى قىلدى، پولسوز اولماغينا
چۈرە يىن كىسى تو تدو آش بوغونا

بىلە ليك لە يىشىب او دەم دويىدۇ
ايستە دى گىتمە يە قەدم قويىدۇ
توتدو آشپز، دئىدى وئر آش پولونو
ملا گۈردو او تورمە يىب قولونو

دئىدى ملا: اۋتۇر ئىن وئرە رەم
پولونو وئرمە مىش مىگر گىشە رەم
جىينە سالدى اۆز ئىن ملا
بر تکان وئردى، پول لار اىتدى صدا

دئىدى ملا: گوتور آشىن پولونو
بوراخ آخماق كىشى منىم قولومو
دئىدى آشپز پولون سىسى پول او لار؟
اۋزونو وئر پولون، نە ائىلە صدا

دئىدى ملا: بۇ دور او جور آشا پول

آش او لار مى آشىن (بوغۇ) آى او غۇل؟!

علمیز عورت

آی جماعت! تنگه من آرواد الیندن گلمیشم

سانکی بیر بى مرحمت جlad الیندن گلمیشم

آز قالیدیر تر ک ائدەم بوخانە ویرانە نى

سیندیرام دستیم لە، اوز پېر قىلدىغىم پیمانە نى

ایستە مەم لاب دوغروسو تللرددە گرسین شانە نى

علمیز بیر قولیابانى، داد الیندن گلمیشم

سانکی بیر بى مرحمت جlad الیندن گلمیشم

اقرباسى قويمايىب اخذ ائيلە سين علم و سواد

ظالمىن فرزندى هئچ زاد بىلمە بير غىر از عناد

آدى آرواد ليقدان آنجاق بونداوار دير بيرجه آد

بى شفقت، بى حيا، صياد الیندن گلمیشم

سانکی بير بى مرحمت جlad الیندن گلمیشم

گورجەين مير - مير ائدهر، هئچ ائيلە مز شرم حجاب

سهو ائديب بير دفعە آلسام گراليمه بير كتاب

ھنى چالار دائم، يورولماز، ائيلر احواليم خراب

ائيلە يىن يوخ بير بونا اسداد الیندن گلمیشم

سانکی بير بى مرحمت جlad الیندن گلمیشم

علمیز، بى تريبيت آرواد الیندن الحذر

قول و فعلی غصه دیر، غمدیر، بلادیر سریسر
شامل اثت یارب نجاتین، بسدی بو خون جگر
گورموشم چوخ ظلم و چوخ بیداد الیندن گلمیشم
سانکی بیر بی مرحمت جلال الیندن گلمیشم

تبییز - ابوالحسن راجی

ای وای سماواریم!

ای وای سماواریم	چایسیز گنجه لر عرشه چخار ناله و زاریم
ای وای سماواریم	هر گیز بیلیرم گلمه یه جک صبر و قراریم

باخدیقجا دویاردیق	هر وقت کی، گوندوز سنی مجلسده قوارادیق
ای وای سماواریم	یولداشلارا الحق سنیدین شام و ناهاریم

قالدیم سنه مشتاق	چکدین منیم ای لاله، عجب سینه مه سن داغ
ای وای سماواریم	نه نوعله بیلیم کچه جک دیر، شب تاریم؟

رفع اولدو غروریم	ای استکانیم، قهوه خوروم، تونگ بلوریم
ای وای سماواریم	آخر دوزولون دئره مه، بوش قالدی کناریم

النوم اخ الموت	یولداش دئدیم یاتما، کی بیززادیم اولوب فوت
ای وای سماواریم	دئدی: عربی سویله مه حافظ اولو تاریم

تبریز - علی مشتاق

قوجاین

دوندریب با غریمی ایللر بويو، آل قانه کاسیبلیق
 گتیریدیر منی، هم چو خلا رینی جانه کاسیبلیق
 گنجه - گوندوز با شیمی گۇرنە قاتیدیر قالا، يارب
 قورخورام ائیله سین آخر، منی دیوانه کاسیبلیق
 ساتدیریدیر منه، اشودن تزه، يسا كەنە و ساپل
 اشدى مفلس منی يارب، اشوى ويرانه کاسیبلیق
 منی شرمىدە ئىدىدیر بىر عۆمۈر اهل - عىالدان
 آشنانى ائلە يېيدىر منه، يىگانه کاسیبلیق
 قورخودان، دىندىرە يىلمىرلە او شاقلاڭ منی اشوده
 دئۇنده رىب چون منی بىر خول بىابانه کاسیبلیق
 بىر بладىر كى، حقيقة ده اولوب يوخسولا نازل
 گلمە يېيدىر، بىگە، سلطانە و ياخانه کاسیبلیق
 يوخسولون قلىنى چاڭ ائیله بىن، اوچ شعبە لى او خدور
 گولمه لى جوڭ دى، ولى موختە خور اعيانه کاسیبلیق

گۈزىنە نېكت ياساغىرى منزىلىمىن بور - بوجاغىندان

قوجا بايقوش دى، كى گويا قونوب ايوانه كاسىبىلىق

ياتمايدىپ وورنۇخارام صوپىحە كىمى ساغ سولا دۇنىم

داراشىب دىر جوجو تك ياسدىغا - يورغانە كاسىبىلىق

يائسارام حالىما، چىللام باشىما بامباچا، آمما

قرجانا - فرجانا اوينار منه، رندانە كاسىبىلىق

يازما بسىدىر داها «مشتاق» بو غىنامەنى قورتار

قورخورام كى سالا اود، دفتر و ديوانە كاسىبىلىق

ذنجان - ذين العابدين اميدى «وافد»

عورت جامى

عقبا انوييە دونيما، بىر قورخولو دالاندى
 تارىك دىر گۈزتلە، چوخ زحمتە سالاندى
 گۈرسن اگر ايشيقلىق، اومنا اونا، گۈزۈن يوم
 هر قدر جلوه ائتسە، عىنى دە يىل، يالاندى
 دەليىزدە اوجالسا، باشىن اگر سمايدە
 آخىر سىنى حوادث، اوردا يىرە چالاندى
 هر ايش قباغە گىلسە، حقى اوپوتىما هرگىز
 باخماكى صاحب حق، بىگانە يا يالاندى
 تعريف ائدر يالاندان، هر كىس سىنى ايانما
 اوز استفادە سى چون ائلىر، سنه يالاندى
 لىوان دولسو شربت عورت وئررسە ايجىمە
 گىزلىنجه توڭ يىراوزرە، سۈيلە خانىم جالاندى
 ائلىمە حذر همىشە، عورت جماعىتىندى
 هر تك - تكىنە باخسان فوراً چالان ايلاندى
 بو سۈزلەرى كنابە يىل وضع بو زمانە
 هرگىز دىنمە كى «وافد» واختى تلف قىلاندى

تۈرىز - سيد مهدى اعتماد

خۇشان كۈنلەرى دىرا

بازار الها ! يېزە رەحم ائىلە آمان گۈنلەرى دىر

جوملە اصناف لەرین خىلى، يامان گۈنلەرى دىر

كىسىلەپ آل - وئر يەمیز مال دايانتىب، نسييە باتىب

فەقرا فرقە سى نىن، لاب دا يامان گۈنلەرى دىر

پاتسار اىستىير بالا لار، گۈزىياشى رەخسارە تۆكۈر

اۋلوسوز ياس تو تولوب، ائودە فەنان گۈنلەرى دىر

چۈرە كە اولماز سەنە رۇstem دن، حسین كورددەن اوغۇل

ايشه مك وقتى گلىپ، دور كى آمان گۈنلەرى دىر

مۇرەد شورىلە حكىم لىر اىكىسىي ال بىر اولوب

گۈنلەدە قىرخ - اللى نفر، قېرە باسان گۈنلەرى دىر

روز گار اىچەرە كاسىيدان يازىق، هېچ كىم يىلمە

غەم اونون، زەخت اونون، جانى چخان گۈنلەرى دىر

چوخ چتىن دىر وئرە سەن نىسخە داواخانالارا

نىسخە نىن هەر رقمى مىن جە تو من گۈنلەرى دىر

داوانىن آدىنا، بىر لەفظ فرانسە دوزە دىب

گەرامى يوز تو منە، خلقە ساتان گۈنلەرى دىر

بىر تىصۈر ائىلە يىين سەحرىنە قىصىب لەرین

اتى يوش خاللوارىلان قويىرۇق آسان گۈنلەرى دىر

بیر نفر ناشینی گۆرسە، باشى چخمير اتىدۇن
 دىشىنى اركك آدىنا، آشىران گۈنلرى دىرس
 باخىرام بىزازا رنگى سارالىب، جوشە گلىپ
 سگە يوخ، وعده يېتىب، قاش - گۈز آتان گۈنلرى دىرس
 هشى وئىرس و عده طلبكارە يالاندان گۈرورم
 اكىلىس خلوتى، حمامە جومان گۈنلرى دىرس
 باقفالىن پىتى پىير كوب لرىنى سىئر ائلە يىن
 گۈرنە لر وار، نە دېيىم قورد داراشان گۈنلرى دىرس
 آى چلو پز، بو كىچىل خادىمى هاردان توتدۇن؟
 آنلامىرسان كىچىل - يىن باش قاشيان گۈنلرى دىرس
 مىخلاتىرس گۈز قاباغىندا، قاشى يىرس هشى باشىنى
 او باتىقى ال لرىلىن، ظرفى يىوان گۈنلرى دىرس
 يازمادىم من سنه بو شعرى كى تفريج ائدەسىن
 گولەسن، سوپىلە يەسن، آى نە خوشان گۈنلرى دىرس

حسن احسانی «او فوق»

میغ - میغا

یالان دئسه م وورون - دؤیون، دوزده دئسه م کسی حاقلاین

مستند او لماسا سؤزوم، سؤزلری گزیده نیخلایین

من دیمیرم آیق باخین، یوخسانه وارکی، یوخلاین

یوخلاپاسیز، اوزگه گلر، قول قنج آچیب، گیره رباغا

فیکریزی قاتدی میغ - میغا، مطلبه چاتدی میغ - میغا

هر گنجه رحمت او خورام، دوز یاشاییب، اولنلره

خوشلوغونو بولوش - دوروب یوخسلونان، بیئلنلره

وارلیغى نین حورمه تینى، ارزیشىنى بیتلنلره

عؤمور كچيبدى، باش - قاشىم ايندى دئنوبىدو پامىغما

فیکریزی قاتدی میغ - میغا، مطلبه چاتدی میغ - میغا

اولماسا ائل ده ايش بىلن، ايش گوجوموز دويون دوشى

یاي ايستى سى، رئزىن چاريق، چاره سى يوخ آياق پىشر

ترسە او تورسا بالتساچى، شاخە سىنار، كىسى ن دوشىر

يئن آشاغى، رىشە سىنى ناقص ائلە، كۆكۈن شىغا

فيكىزى قاتدى مىغ - مىغا، مطلبە چاتدى مىغ - مىغا

ساقاڭلى آغ صغير كىمى، باش اگىرىك هر گلە نە

هاچان گۇروپسوز قوچ ايگىت، آلماغا حقىن دىلە نە

واردى نىازى هر ائلىن، سۇز آنلايدى، دىل يىلە نە

بىلدە ياراشماز كى گزە، سىلاح يېرىنلە جىغ - جىغا

فيكىزى قاتدى مىغ - مىغا، مطلبە چاتدى مىغ - مىغا

چارە بودور كى صبحە دك، يوخلاماياق پىللە قوراق

قارانلىغىن چىرىشىنى، همت ائدىب، چىكىپ، جىراراق

آچىسىن «او فوق» گونش بىزە، بىز گونشە آرخا دوراق

عايىسب كى بىزلىر او توراق، او زگە گلىپ باتا زىغا

فيكىزى قاتدى مىغ - مىغا، مطلبە چاتدى مىغ - مىغا

قىسا اىصلاح بۇ شىرىھ

«بەھەجت» آدىلى بىر شاعر آشاغىدا كى طنز-فولکلورىك شعرىدە چالىشىپ كى تېرىزىن بازارىندا اولان دورە گىرد اصنافلارى نىن ساتىدىغى ماتاھ لارىن، كى هرگون گۆزە ل آهنگ لرلە خلقە ارائە ئىنديرىدلەر، تزەدن خاطىرلاسىن و اجتماعىي جنبە سىندىن دە گۆز اۇرتىمە سىن.

ايىندى بوسىز، بودا «بەھەجت» يىن اوستادانە و طنانازانە شعرلىرى:

جىنس بىشىھ نىسبت، يىر غۇول يىبابانى	يارب نىئە خلق ائتىدىن يىر پارە مسلمانى
آى دولما بادمجانى، آى دولما بادمجانى	مشتروقى و سىيگارى، تىپاڭى و قىلىانى

قوىيما كى گىندە اوغلۇن، گىزلى يېرە مەھمانى	انولىندىر عمۇ، اوغلۇن ائتمە سىن اونو فانى
آى سودچانى دم تازە دورد شاهى يە فنجانى	قوى كوجە و بازار دا يايىسىن بىللە عنوانى:

مىشق ائىلمە غىاشلىق يوخسا قالاسان پولسوز	مندىن سۈز الشىت اوغلۇم، ائتمە اۇزىبىي دلسوز
نارىن دوز آلان آى دوز، نارىن دوز آلان آى دوز	پولسوز قالان اوغلان دا، داڭ قالاجاق يالقىز

سۇرمابە گىندىب الدن، يوخ كىسى قالىب حىران	بازاردا قالىب يىكىار، بعضى كىسبە الان
آى بوزلۇسرىن عىران، چوخ اىچەمە لى دىر عىران	اصناف گىندىب الدن، گىر كىتسە بىللە دوران

سن اوندان اۇتىر قارداش، مجلس ئالە مە بىپا	چىخىماز بوزماندا دوست، ائتمە منىلە دعوا
معجون دى بىللە حالوا، آى اوغمادى بوجحالوا	مېندىن يېرىسىن موشگول سن دوست الده سن پىدا

بیگانه لره قاینار مطبخه ده فازانچاسی آی داغدی بتر آلماسی، آی داغدی بتر آلماسی	چو خدور فامیلیم آمها، بود خدور منه فایدا سی بو خدور قوه همون - دوستون بو عصر ده معنا سی
او ایندیسه دک پیلمز دودد ایله بشین سایی دارجین چابی هل چابی، دارجین چابی هل چابی	اخد ایله گیلن علمی، اولما صَفَرِین تابی بازاردا او بیچاره گورنه سالیب های هابی
قالسا چورد و در عُزمرون تاپدار باشا با مباجه آی آغ پاچا کوک پاچه، آی آغ پاچا کوک پاچه	تنز و نر قیز بوي گنتسین، قویما اولا یار ماچه سن نر گوره سن آخری هربانه قاچا - قاچه
هر بیر کسه یار او لدوم، من گورمه دیم هنچ خنیرین آی داغدی بلو شیرین، آی داغدی بلو شیرین	یار او لمادی بو بختیم دنیانین اندم سنبیرین بولوزیله گر دوستلار، سن گورمه سن هنچ بیرین
خلقین سؤزو نه بیجا، سنه گولوم آز توغلان آی نار قاییغی اولان، آی نار قاییغی اولان ملا عمی نین اوند، گویا پایی آز قالدی	بول او لسا جیبیشداندا گنت قدرینی بیل او غلان سوبله بو سؤزو دائم هی گوجه لری توغلان همسایه اولوب گنتدی، بیر کهنه پالاز قالدی

«بهجهت» نیمه اصنافین احوالی ناساز قالدی؟

کل با غلیدان آز قالدی، کل با غلیدان آز قالدی

تۈرىز - حمید سخامەر «سخا»

امىد خادىڭىز لەر وە دايىقدى

ائدىيىدى خاطەر لە آشىانە قلىيمىدە

غىمى غىم اوستە قويوبىدور زمانە قلىيمىدە

زمانە حادىئە سىينىن فغان ائىدە ر من تك

اينانمىسان قولاق آس بىر فغانە قلىيمىدە

دېينىدە سۆز، ئىلە بىل شىشه دىر سىنير بىردىن

اوشاڭ كىيمى اويانىر مىن بەهانە قلىيمىدە

اولايدى پنجرە سى كاش گۇرسە نىدى گۈزە

باخايدىلار شىشه دن لختە قانە قلىيمىدە

خىالىمىن قوشۇ كىچميش زامانلارى گۈزىرى

كىچىنلىرى دويورام يانە يانە قلىيمىدە

تاپانميرام كىچە جىكىن ايشىقلى بىر اولدوز

نه قدر گۈز تىكىرم آسمانە قلىيمىدە

گلىن گۇرون نىتجە من سادە يىم بو حالتىدە

امىد دن گىنە واردىر نشانە قلىيمىدە

سحر امىلى منى آلدادرىر قارانلىقدا

آغاچدى سانكى جو جىرىر جوانە قلىيمىدە

امىد حادىئە لىر دە دايىقدى داغىلار تك

امىد عشق بىشىرىر جهانە قلىيمىدە

امیدی و ترسم الیمدن کی بیرزادیم قالماز

امید قالمالیدیر جاودانه قلیمده

امید دن نه قدر سن «سخا» دئیرسن دئه

دئدیکجه بسله بیرم شاعرانه قلیمده

شور و نوانی میلیری؟

بالتا ده گیب سینان آغاج آب و هوانی نیلیری؟

یتل سوووران خزل داهما، باد صبانی نیلیری؟

دینج او توران دئیل فلک، انسانا هئی وورور کلک

سینه ده پاسلاتان اوره ک، بزم صفائی نیلیری؟

ایندیکی جاندا واردی جان، گل گوروشك کنچیرزان

جان دوداغیندا وورنیخان خسته، دوانی نیلیری؟

اولماسا سس و ثرن سسه، سرتیوی و ترمہ هنج کسے

غیرت آیاقدا دوز دئسه، الده عصانی نیلیری؟

عؤمری هوایه صرف ائدن، حسرتیله اولوب گندن

شنهلی قیسرده کوفله نس، ورد و دعانی نیلیری؟

بیر آدامین کی فطرتی، ائتدی قبول ذلتی

ساتدى پولا شرافتی، شرم و حیانی نیلیری؟

دوز دولانان بو دونیادا، اولدو غریب و بینوا

قلبى سینان آدام «سخا» شور و نوانی نیلیری؟

تبریز - امیر حلاجی

کچ

خشت اول گرنهد معمار کچ
تاثریامی رود دیوار کچ
بینش

قویسا غفلتدن اگر بیسر کر پیجین معمار، کچ
باش چکه ریشدندن ثراییه گنده ر دیوار، کچ
سانکی قویموشلار ازل گون کچ حیاتین پایه سین
صحن میز او ندان اولوب کچ، دام کچ، دیوار، کچ
چرخ گردونون اولوب چون سیری کچ، بو ملکده

دوز آدام آختارسان آز واردیز، ولی بول وار، کچ
گلمز ایشلر دوز، قیامت قویسادا، گرجن تکین
تا یتریشلر کچ دی، بول لار کچ دی، با خماقلار، کچ
اولسا کچ مسجهه قبله، من، کنسته گشتمز م

اوردا دا چون با غلامیش راهب بله زنار، کچ
بیرون گورسن قویوب دیر کچ کلاهین، دانلاما
چوخ قوجالیمیش شیخلر با غلار باشا دستار، کچ
منزل مقصوده چاتماق ایسته سن، دوش دوز بولا
منزله چاتماز، او کروان کی بوكون با غلار، کچ
شوبهه یوخ دوز خلق اندیب خالق، مدادی، یازماقا
کاتبی یولدان چاشیر هردم یازیر طومار، کچ

يوخ اميد عافيت، كىچ وئرسە تىشكىصىن طىب
چون داها درمان اوЛАر كىچ، درد چىكىر يىمار، كىچ
واى، او گوندە ن، خلقى خواب ناز غفلت يوخلادا
دوز آتىب باشىن ياتسا امما، قالا يىدار، كىچ
بوش نصىحىت لە اولانماز اگرى- دوز، چىركىن- گۈزەل
اوlsa گىر ناصح اۇزو كىچ، اولدوغۇ افكار، كىچ
قاتقى وئرسىن شعرە يىنىش دن، فرىيەن اولماسا
وزن اوЛАر كىچ، قافىھ كىچ، دفتر اشعار، كىچ

تبریز - مجید صباح ایوانی «بالقیز»

گەتم-كەفت

گەتم: غمین قوجاتىدە، گەتا: اوزون قوجاتما

گەتم: تو كندى صىرىم، گەتا سىسىن اوچاتما

گەتم: كى قالدىم از بىس سن سىز، گۈزە ل دارىخدىم

گەتا: كى چوخ دارىخما، گىنج عۆمرونۇ قوجاتما

گەتم: كى وعدە وئردىن، گللم دىدىن، گۈزە تله

گەتا: ائلە دىدىم كى، بىر آيرىسىندا توتما

گەتم: هاچان بو باغىن درره م آزاد بارىندان؟

گەتا: كى قوى يېتىش سىن، كال مىوه يە ال آتما

گەتم: ياتىلىدى بختىم، قوى سىلە يىيم اويانسىن

گەتا: ياتىپ، اىشىن يوخ، ياتمىشلارى اويانما

گەتم: وظيفە دىر كى، ياتمىشلارى او يالداق

گەتا كى: ساخلا باشىن، هر فىرتانىيا قاتما

گەتم: اويانسا، دورسا، تىلر سەن، بىليرىن؟

گەتا: ياتىر تىماق الدە، خوش گونلرىن قاراتما

گىتم: نە جور دئىيىم بىس سۆز خلقە تأثير ائتسىن؟

گفتا: يالان دايىشما، تزويرى زەلە قاتما

گىتم: اولان دە يىل بو، تكلىف ائدىرسىن حكما

گفتا كى: اولماز، اولماز، موشگۈل داها ياراتما

گىتم: يالان دايىشماق دائىم ايشيم - پىشە م دىرس

گفتا: ايتىل گۈزومدىن، يېرسىز اۇزون يوباتما

گىتم: يىر اوو چويسام، وار الده دولو توفىگىم

گفتا: دولو توفىگىن هر قورد - قوشابوشاتما

گىتم: اجازە وئرسىن يىر آيرى يار تاپىم من

گفتا: آزىبىدىر عقللىن، ديوانە يە داش آتما

گىتم: بىو تىرە گۈيىدە، اولىدوز ساياق باتىم قوى

گفتا: كى دؤز، تله سمه، گون چىخمايىسىدى، باتما

گىتم: نە جور سئويرىنى سىنلە ائدىم مدارا

گفتا: قىمىشدا قويىما «يالقىز»، سۆزۈ اوزاتما

بناب - غلامرضا امام علیزاده «امامى»

مەركىن شاعرلوب

اولماسا گول، گۆزە ليم باغ ايلە بوسنان اولماز

آج قارىنلاردا نىچە دىن لە، ايمان اولماز

گر ك الله ايلە ملت وطنە آرخا اولا

اولماسا، بىل بونو هېچ موشگولو آسان اولماز

آده قوزغۇنلارى مدح ائيلە مە، يورما اۋزۇنۇ

نه قدر مدح ائىدە سەن، شائى دە طرلان اولماز

ظاهرە باخما گىلان، باطنە باخسان گۈرە سەن

دئو اوزووك تاخماقىلان بوردا سليمان اولماز

رنگ و تزوير ايلە انسان بىزە نىيدىر باشا - باش

اولماسا رنگ و رىيا، بىر بىلە شىيطان اولماز

من مسلمان دە يىلىم بودر اولان يىرددە، بلى

چونكى هر شخص گلىپ بودر و سلمان اولماز

هامى ايستيركى نصيحت ائله يىب، ناصح اولا

آمما هر ناصح اولان، حضرت لقمان اولماز

هر گلن شاعر اولویدور، یازیری شعر و غزل

منجه هر شعر بازان، حافظ دوران اولماز

تو تالیم سن او خودون توراتی، انجیلی، ولی

هئچ بیری شان ده بیر نقطه قرآن اولماز

گُوروسن فارقا کیمی آغزینی مذاخ آچیب

او خویور، اوندا داهما شور و عشیران اولماز

تندیرین اوسته قالان ارسینه باخسان گُوره سن

نه قده راود داقالا، لعل بدخشان اولماز

موغان - جعفر قره پور «سرمد»

چىن اىلر

بوز اىل، لوت شاختادا، ياسىشىدا گۈزمىك

بوز اىل اووجوندا هرگۈن شىشه ازمىك

آياق يالىن بوز اىل داشلىقىدا گىتىمك

وحوش اىلە، بوز اىل يولداشلىق ائتمىك

بوز اىل قانقالى يىئىب، زهربە اىچمىك

ال اوستە تونقمالىن اوستۇنده كىچمىك

بوز اىل آى كورە سىن باشدا گۇتورىمك

بوز اىل كېرىيىك لرىن لە، يېرى سوپورىمك

ساوالان داغىنى، دىرنىقاڭلا سۈكىمك

خىزىر درىاسىينى، عمانە تۈكمىك

گۇنو اووجوندا، بوزلارتىك سووتىماق

هلامىل زەرىنى، لاجرۇعە اوتمىماق

بولار بىر شخصە چوخ آساندىر، آسان

بىر آن باش - باشە قويىماق آنلامازلان

تبریز - میرزا علیخان حکیم علی

غول- خلان

دئمه م کی حسننده آهوبه، یا جیئرانه بنزه رسن
نیگاهون گوستریر بیرجان آلان، جانانه بنزه رسن
بو سرین ای صنم، الله اعلم، رمزینسی بیلمم
آتان غول بیابانی، او زون غلمانه بنزه رسن

از انتشارات اختر منتشر شده:

- ساری کوینک (استاد یحیی شیدا)
- طنز و فولکلور یازان شاعر لردن سچیلیمیش شعر نوونملری (استاد یحیی شیدا)
- تاریخ دیرین ترکان ایران (چاپ هشتم - پروفسور محمد تقی زهتابی، احمدیان)
- دیوان کامل اشعار ترکی نباتی (تصحیح و مقدمه: دکتر محمدزاده صدیق)
- فرهنگ دوسویه اختر (استانبولی فارسی و فارسی استانبولی دکتر قدیر گلکاریان)
- عاشقی کاماندار (شعرلر - محمد عبادی)
- بهمن وطن او غلو (سچیلیمیش شعرلر - محمد عبادی)
- عاشقی شمشیر (سچیلیمیش شعرلر - محمد عبادی)
- کلیات علی آقا واحد
- دیوان اشعار ترکی فضولی (تصحیح: دکتر حسین محمدزاده)
- با غلام پنجره‌نی (آذربایجان ماهنی‌لاری)
- کوراوغلو - ترکی (کامل - محمدحسن طهماسب)
- حمسه کوراوغلو - فارسی (ترجمه: ولی راعی)
- فرهنگ کامل ترکی - فارسی شاهرسی
- فرهنگ کامل فارسی - ترکی شاهرسی
- موغامات آذربایجان (رامیز زهراب اووف - ترجمه م. تیموری فر)
- خشته قاسیم (محمد عبادی)
- آذربایجان تورکجه‌سینن نحوی (دکتر محمد تقی زهتابی)
- دیوان ملا پناه واقف
- چهارشنبه سوری در آذربایجان (ترجمه به فارسی: جعفرپور - وحدتی)
- قتل عام مسلمانان در دو سوی ارس (صمد سرداری نیا)
- لطیفه‌های ملا نصرالدین (ترکی - فارسی) (مرحوم دکتر فرزانه)
- ضرب المثللر (ترکی - فارسی) (اصغر شبیهی)
- سیری در تاریخ آذربایجان (صمد سرداری نیا)

- آذربایجان در جنگ جهانی اول یا فجایع جیلولوق (دکتر توحید ملک زاده)
- قایتار آنا بورجونو (علی کریم)
- چیخیش اندیر خلیل رضا (خلیل رضا)
- جیغان و ینان (طنز شعری - یالقیز)
- گلین قبستان (طنز شعری - تبریزلی ممی)
- میو ائلهین کیمایدیر (اوشاقلار اوچون)
- یاغیش (اوشاقلار اوچون)
- فرهنگ ترکی فارسی اتیمولوژیک دیل دنیز (اسماعیل هادی)
- دیوان اشعار ترکی نسیمی (دکتر حسین محمدزاده صدیق)
- سه سنگیاد باستانی (دکتر حسین محمدزاده صدیق)
- قارا مجموعه (دکتر حسین محمدزاده صدیق)
- برگزیده متون نظم ترکی (دکتر حسین محمدزاده صدیق)
- محاکمه القین (تصحیح: دکتر حسین محمدزاده صدیق)
- آذربایجان ستوگی شعرلری
- آغ عاشقین (محمد عبادی)
- عاشق علمسگر (محمد عبادی)
- آذربایجان ناغیلاری (۴ج)
- پیر اوزوونده بیر شجاعت وار (شجاعت)
- حسین عارف (سنجیلیش شعرلر)
- یارالی قارتال (آل قایت)
- تاریخ دیرین موسیقی آذربایجان (مجید تموری فر)
- آنا وطن (آذربایجان ماهنیلاری)
- اصلی کرم
- دیوان اشعار ترکی سید عمام الدین نسیمی
- مدد آراز (کوچوره ن: محمد عبادی)

زینب پاشا(مجید رضازاد عموزین الدین)	•
نگاهی به واژه‌های اساطیری آذربایجان	•
اوخو آت یابین گیزلت((طتر شعری - حمید آرش آزاد)	•
آتلار سوزو (کسیر قاسمی)	•
بایاتی لار(محمد عبادی)	•
دده فورقد(محمد عبادی)	•
هامی سی سوگی دنیر (نصرت کسمنلی)	•
گوله گوله آغلایان گوزل(نصرت کسمنلی)	•
آزافلی میکائیل(حسین فیض الهی وحید)	•
تبریز شهر اولین ها (صمد سرداری نیا)	•
مو GAM تاریخی (مجید تیموری فر)	•
لای لای چالدیم یاتینجا (رقیه علی قلیان)	•
دیوان اشعار ترکی بولود فره چورلو سنهند	•
عینالی ، کهن قراول تبریز(صمد چایلی - حسن انداقه)	•
عاشقی حسین جاوان - باهار سوراغیندا (محسن شکری کلان)	•
آذربایجان شیفاهی خالق ادبیاتیندان (محمد حسن پدرام)	•
ترازدی ستارخان(محمد حسن پدرام)	•
دان اوللدوزی (حبیب محسنی اعلا)	•
دورنالار(خلیل حریری اهری)	•
.....	•

تبریز- اول خیابان طالقانی، جنب داروخانه رازی، نظر اختر

تلفن : ۰۹۱۴۱۱۶۶۸۹۷ و ۵۵۵۵۳۹۳

E-mail:akhtar_pub@yahoo.com

● يحيى شيدا

اوستاد يحيى شيدا گونش ايلى ۱۳۰۳ ده محتشم تبريز شهرىندە ايسيق دونيايا گوز آچدى. آناسى حسن يوزباشى چرندابى، مشروطه انقلابى بىن تلاش اندىلر يىندان ايدى. شيدا ايلىك تحصيلاتين اوز بىلەكلى آناسىندان الده ائتمى، كيچىك ياشلار يىندان عربى و آلمانى دىللرى ايله تائish اوالدو. او ۱۹ ياسىندان شعر يازماغا ياشلادى، يازىچى لېق و تدقىق عالمىنه قايىلدى.

شيدا شعر عالمىنده اوزەل اوسلوبىلو و بدعت گذار شخصىتىردن دير كى شعرىن هر شاخە سىننە تجربە اندىب، بوسىاقدا گوجلۇ قابلىيت الدە ائتمىسىدىر. كۆھنە و يىنى فالىپلار اوتون يىننە، چىشىدىلى فورمالار تاپىر، تازا مضمونلار او قىدارلى شعر صىعتلىرىنە مالك اولىور. شيدانىن ادبى، ملى، طراوتلى، ملاختلى و ئىزلىرى انتها اذانى دير كى او خوجولارا غىرت، شەامت و وظپورلىك درسى اوپىرە دىر.

بو كىتابىن تأليف حقى، جامعەنин محروم قاتى، بابايانى
«جذامى» لرىنە تقدىم اولۇنوب.

تبريز - اول خيابان طالقاني ، نشر اختر
تلفن : ۰۵۵۵۴۹۳ - ۰۴۱۱ - ۶۸۹۷

ناشر بىرقر سال ۸۹

ISBN:978-964-517-362-1

9 789645 173621